Rabwaİslâmî Dâvet Bürosunun 11. Türkçe Baskısı

KIYÂMET

Derleyen:

Rabwa İslâmî Dâvet Bürosu

Elinizdeki bu kitap, aşağıdaki konuları içermektedir:

1. Kıyâmet gününün korkunç dehşeti.
2. Peygamber*-sallallahu aleyhi ve sellem-*'in şefaati.
3. Kıyâmet günü ile ilgili hadisler.
4. Cennetin özellikleri ile ilgili hadisler.
5. Cennet nimetleri ile ilgili hadisler.
6. Cennetliklerin özellikleri ile ilgili hadisler.
7. Cehennem ile ilgili hadisler.
8. Cehennemliklerin özellikleri ile ilgili hadisler.
9. Son ziyâretçi (ölüm meleği).
10. Hayat treni.
11. Son yolcu ile ilgili ibretli bir kıssa.
12. Son ziyâretçiyi nasıl karşılamalıyız?
13. Cenâze namazının fazîleti.
14. Cenâze namazı nasıl kılınır?
15. Cenâze namazında yapılan duâlar.
16. İbretli bir beyit.

Kıyâmet Gününün Korkunç Dehşeti:

Ey insanlar!

Allah Teâlâ'dan gereği gibi korkun. Dünyanızı, âhiretinizi, hayatınızı, ölümünüzü ve şu anki konumunuzla gelecekteki konumunuzu iyice düşünün.

Bu dünyada, geçmişte ilk olarak gelip geçenlerle son olarak gelip geçenleri iyice düşünün. İbret almak isteyenler için onlarda nice ibretler vardır. Onlar bu dünyada uzun yıllar yaşadılar ve bu dünyayı imar ettiler.Onlar mal ve evlatlar olarak bizlerden daha fazla, güç ve imar etme bakımından da bizlerden daha güçlü ve imar edici idiler.Onlar bu dünyaya sanki hiç gelmemişler gibi, günlerin geçip gitmesiyle yok olup gittiler ve insanlar için haber konusu oldular. O halde sizler de onların gittikleri yolda gitmekte ve vardıkları sona varmaktasınız. Sizler, bu dünyada yaşadığınız saraylardan sonra kabirlere intikal edeceksiniz.

Siz, dünyada âilenizle toplandıktan ve onlarla sevindikten sonra kendi kendinizle başbaşa kalacaksınız.

Siz, amellerinizle başbaşa kalacaksınız.Dünyada hayır işlemiş iseniz, mahşer gününde karşılığında hayır bulacaksınız, şer işlemiş iseniz karşılığında şer bulacaksınız.O zaman Sûrâ üflendiğinde bütün insanlar, kabirlerinden ayağa kalkacaklar ve yalınayak,çıplak ve sünnetsiz, hesap vermek üzere âlemlerin Rabbinin huzurunda duracaklardır.

Peygamber*-sallallahu aleyhi vesellem-* bu olayı şu hadisle haber vermektedir:

((عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: يُحْشَرُ النَّاسُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ حُفَاةً عُرَاةً غُرْلاً. قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ النِّسَاءُ وَالرِّجَالُ جَمِيعًا يَنْظُرُ بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ؟ قَالَ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَا عَائِشَةُ! الْأَمْرُ أَشَدُّ مِنْ أَنْ يَنْظُرَ بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ)) [رواه مسلم]

"Hz. Âişe'den*-Allah ondan râzı olsun-* ***rivâyet olunduğuna göre, o şöyle der: Rasûlullah****-sallallahu aleyhi ve sellem-****'i şöyle derken işittim:İnsanlar, kıyâmet günü yalınayak, çırılçıplak ve sünnetsiz olarak haşrolunacaklardır.****(Hz.Âişe)* ***Ben dedim ki: Ey Allah'ın Rasûlü! Kadınlarla erkekler hepsi birarada olduklarında birbirlerine bakmazlar mı? Buyurdu ki:Ey Âişe! Oradaki durum, kadınlarla erkeklerin birbirlerine bakacak olmasından daha zor ve çetindir!"*** [1]

Oradaki durum, annenin evlâdını, evlâdın da babasını sormasından daha ağır ve dehşetlidir.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmaktadır:

{فَإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ فَلا أَنسَابَ بَيْنَهُمْ يَوْمَئِذٍ وَلا يَتَسَاءَلُونَ} **[سورة المؤمنون الآية: ١٠١]**

"(Kıyâmet günü) ***Sûra üflendiği*** *(ve insanlar kabirlerinden yeniden dirildikleri)* ***zaman,*** *(dünyada birbirlerine karşı övündükleri gibi)* ***artık aralarında akrabalık bağları*** *(soylarla övünmek)* ***yoktur ve onlar birbirlerini arayıp da sormazlar*** *(kimse kimseyi sormaz).*" [2]

---

[1] *Müslim*
[2] *Mü'minûn Sûresi: 101*

Başka bir âyette şöyle buyurmaktadır:

{يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمْ إِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ عَظِيمٌ * يَوْمَ تَرَوْنَهَا تَذْهَلُ كُلُّ مُرْضِعَةٍ عَمَّا أَرْضَعَتْ وَتَضَعُ كُلُّ ذَاتِ حَمْلٍ حَمْلَهَا وَتَرَى النَّاسَ سُكَارَى وَمَا هُم بِسُكَارَى وَلَكِنَّ عَذَابَ اللَّهِ شَدِيدٌ} [سورة الحج الآيتان: ١-٢]

"Ey insanlar! Rabbinizden korkun! Çünkü kıyâmetin depremi müthiş bir şeydir!Onu gördüğünüz gün,her emzikli kadın emzirdiği çocuğu *(keder ve sıkıntıdan)* ***unutur, her hamile kadın çocuğunu*** *(korkudan)* ***düşürür, insanları da*** *(dehşet ve korkudan akılları başlarından gitmiş)* ***sarhoş bir halde görürsün. Oysa onlar sarhoş değillerdir; fakat Allah'ın azabı çok şiddetlidir!"[1]***

Kıyâmet günü korkudan tir tir titreyen kalpler, sahipleri zelil olan gözler vardır. Orada amel defterleri açılacaktır.Mü'min, amel defterini sağından, kâfir ise solundan ve arka tarafından alacaktır. Amel defteri sağından verilen, sevinç ve mutluluktan: Alın, kitabımı okuyun, diyecektir.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmaktadır:

{فَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ فَيَقُولُ هَاؤُمُ اقْرَؤُوا كِتَابِيهْ} [سورة الحاقة الآية: ١٩]

"Kimin amel defteri sağından verilirse, sevinç ve mutluluktan: Alın, kitabımı okuyun, diyecektir."[2]

Kitabı solundan verilen keder ise üzüntüden:Keşke kitabım bana verilmeseydi diyerek kendisine bedduâ edecektir.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmaktadır:

---

[1] *Hac Sûresi: 1-2*
[2] *Hâkka Sûresi: 19*

{وَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِشِمَالِهِ فَيَقُولُ يَا لَيْتَنِي لَمْ أُوتَ كِتَابِيهْ} [سورة الحاقة الآية: ٢٥]

"Kimin amel defteri solundan verilirse, *(üzüntü ve kederden):* ***Keşke kitabım bana verilmeseydi diyecektir."*** [1]

O gün orada mîzan (terazi) kurulur ve kulların işledikleri hayır ve şer bütün amelleri tartılır.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmaktadır:

{فَمَن يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ * وَمَن يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ} [سورة الزلزلة الآيتان: ٧-٨]

"Kim zerre miktarı iyilik işlerse, *(âhirette)* ***karşılığını (sevabını) görecektir.Kim de zerre miktarı kötülük işlerde*** *(âhirette)* ***karşılığını*** *(cezasını)* ***görecektir."*** [2]

Allah Teâlâ mîzan ile ilgili olarak da şöyle buyurmaktadır:

{وَنَضَعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيَامَةِ فَلا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَإِن كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِّنْ خَرْدَلٍ أَتَيْنَا بِهَا وَكَفَى بِنَا حَاسِبِينَ} [سورة الأنبياء الآية:٤٧]

"Biz, kıyâmet günü *(hesap)* ***için adâletli terâziler kurarız.Artık kimse kimseye hiçbir şekilde haksızlık yapılmaz.*** *(Yapılan amel, hayır ve şer)* ***bir hardal tanesi kadar dahi olsa, onu getiririz*** *(ve amellerinin karşılığını veren)* ***olarak biz yeteriz."*** [3]

O günde insanlar birbirine karışacak, buna sabır edemeyecek kadar keder ve üzüntüye garkolup şöyle diyeceklerdir:

"Rabbinizin katında size şefaat edecek birisine bakmaz mısınız? Ardından önce Âdem'e,sonra Nûh'a,sonra İbrahim'e,sonra

---

[1] *Hâkka Sûresi: 25*
[2] *Zilzâl Sûresi: 7-8*
[3] *Enbiyâ Sûresi: 47*

Musa'ya gelecekler, hepsi de özür beyan edeceklerdir. Sonra İsa'ya gelecekler, ancak İsa onlara: 'Ben şefaat etmeye yetkili değilim. Ancak Allah'ın geçmiş ve gelecek günahlarını bağışladığı kul olan Muhammed'e gidin' diyecektir.Bunun üzerine insanlar Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'e geleceklerdir.Muhammed-sallallahu aleyhi ve sellem- Allah'ın nimetiyle iftihar ederek şöyle diyecektir:'Şefaat etmeye ben yetkiliyim.Ardından huzuruna çıkmak için Rabbi-azze ve celle-'den izin isteyecek ve O'nun huzurunda secdeye kapanacak, önünde durup, Allah'ın ilham edeceği ve hiç kimseye açmayacağı hamdlerle Allah'a medh-u senâda bulunacak ve sonra Allah Teâla şöyle diyecektir:"Ey Muhammed! Başını kaldır! Dilediğini söyle, söylediğine kulak verilecek. Şefaatte bulun, şefaatin kabul edilecek.Ne arzu ediyorsan iste, talebin yerine getirilecektir!".

Kıyâmet gününde Allah Teâlâ, insanlar arasında hüküm vermek ve hesaplarını görmek için inecek, mü'min kuluyla başbaşa kalacak, onun üzerine perdesini örtecek ve kendisiyle kulu arasında hiçbir aracı olmadan konuşacak, mü'min kulunun işlediği günahları ona haber verecek, o da bu günahları itiraf edecek ve Allah Teâlâ kulunun üzerindeki nimetini göstererek şöyle diyecektir:

"Hiç şüphe yok ki günahlarını dünyada iken görmezden gelip gizledim.Bugün ise bu günahları senin için bağışlıyorum."

Kıyâmet gününde Muhammed-*sallallahu aleyhi ve sellem*-'in havzı olacaktır.Havzının suyu, sütten daha beyaz, baldan daha tatlı ve miskten daha güzel kokulu olup uzunluğu ve genişliği bir aylık yol mesafesi kadardır.Kapları, gökteki yıldızlar kadar çok

ve parlaktır.Havzından ancak onun sünnetine uyan mü'minler içecektir.Ondan bir defa içen, bir daha ebediyyen susamayacaktır.Ondan ilk defa içecek olanlar, muhacirlerin fakirleridir.

Kıyâmet gününde güneş, bir mil mesafesi kadar insanlara yaklaşacak ve insanlar amellerine göre tere gömülecektir.Kimisi aşık kemiklerine kadar, kimisi dizlerine kadar, kimisi beline kadar, kimisi kendisini konuşmaktan alıkoyacak şekilde gırtlağına kadar tere gömülecektir.Allah Teâlâ, hiçbir gölgenin olmadığı o günde dilediği kimseyi arşının gölgesinde barındıracaktır.

Allah Teâlâ o günde Âdem-*aliyhisselâm*-'a şöyle diyecektir:

((يَـا آدَمُ! فَيَقُـولُ: لَبَّيْـكَ وَسَـعْدَيْكَ وَالْخَيْـرُ فِـي يَـدَيْكَ، فَيَقُـولُ: أَخْرِجْ بَعْثَ النَّارِ. قَالَ: وَمَا بَعْثُ النَّارِ؟ قَالَ: مِنْ كُلِّ أَلْفٍ تِسْعَ مِائَةٍ وَتِسْعَةً وَتِسْعِينَ، فَعِنْدَهُ يَشِيبُ الصَّغِيرُ)) [رواه البخاري ومسلم]

"Ey Âdem! O şöyle diyecektir:Buyur** (Allahım) **buyur.Sana devamlı ibâdet ederim.Hayrın hepsi senin iki elindedir.Bunun üzerine Allah Teâlâ şöyle diyecektir: Neslinden cehenneme gönderilenleri** (cehennemden) **çıkar! O şöyle diyecektir: Cehenneme gönderilenlerin miktarı ne kadardır** (Ya Rab!)**? Allah Teâlâ buyuracak ki:Her bin kişiden dokuz yüz doksan dokuzdur.İşte o anda çocuk, ak saçlı ihtiyar olacaktır."[1]

Kıyâmet gününde cehennemin üzerine kıldan daha ince ve kılıçtan daha keskin olan sırat köprüsü kurulacak, emânet ve akrabalık bağı sıratın iki tarafında, sağında ve solunda duracak

[1] *Buhârî ve Müslim*

ve insanlar amellerine göre, hızlı veya sıratın üzerinden geçeceklerdir. Onlardan kimisi göz açıp kapayıncaya kadar,kimisi şimşek gibi,kimisi sürünerek ve kimisi de bundan başka şekilde geçecektir.Peygamberimiz-*sallallahu aleyhi ve sellem*- sırat köprüsünün üzerinde duracak ve Allah'a şöyle yalvaracaktır:

*"**Ey Rabbim!**(Bizi sırat köprüsünün âfetinden) **emîn eyle.**"*

Sırat köprüsünün sağında ve solunda, asılı duran demir kancalar bulunacaktır.Bu kancalar, emrolunanları alıp ateşe atacaklar, emrolunmayanlar ise kurtulacaklardır.

Kıyâmet gününde iki guruba ayrılacaklardır.Bir gurup cennette, diğer bir gurup ise cehennemde olacaktır.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmaktadır:

{وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يَوْمَئِذٍ يَتفَرَّقُونَ * فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَهُمْ فِي رَوْضَةٍ يُحْبَرُونَ * وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ الآخِرَةِ فَأُوْلَئِـــكَ فِـــي الْعَذَابِ مُحْضَرُونَ} [سورة الروم الآيات:١٤-١٦]

*"**Kıyâmetin kopacağı gün,** (îmân edenlerle inkârcılar) **birbirlerinden ayrılacaklardır.**(Allah'a ve Rasûlüne) **îmân eden ve iyi işlerde bulunanlara gelince,onlar cennette nimetlere ve sevince mazhar olacaklardır.**(Allah'ı) **inkâr eden, âyetlerimizi ve âhiret buluşmasını** (ölümden sonraki dirilişi) **yalanlayanlar, işte onlar** (dünyada yalanlamalarına karşılık olarak âhirette) **azapta kalıcıdırlar.**"*[1]

Ey Allah'ın kulları!

[1] *Rûm Sûresi: 14-16*

Allah'tan korkun ve kıyâmet günü için hazırlık yapın. Çünkü kıyâmet günü, kesin olarak varacağınız yeriniz ve onda şüphe olmayan buluşma zamanınızdır.Bu gün zor, çetin ve dehşetli olmakla birlikte muttakî mü'minler için kolay olacaktır.

Çünkü Allah Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

{الْمُلْكُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ لِلرَّحْمَنِ وَكَانَ يَوْمًا عَلَى الْكَافِرِينَ عَسِيرًا} [سورة الفرقان الآية:٢٦]

*"**İşte o gün gerçek mülk sadece Rahmân'ındır.O gün,** (uğrayacakları acıklı azaptan dolayı) **kâfirler için pek çetindir.**"* [1]

O halde Allah'a îmân edin. Biliniz ki Allah Teâlâ içinizde olanları bilmektedir.Bu sebeple O'ndan sakının.

Gökleri ve yeri yaratan, gizli ve açık her şeyi bilen Allahım! Bir ve samed, doğurmamış ve doğmamış olan, hiçbir dengi olmayan Allahım! Senden başka hakkıyla ibâdete lâyık hiçbir ilahın olmadığına şehâdet ettiğimizi senden dileriz.

Ey celâl ve ikrâm sahibi! Ey hayy ve kayyûm olan Allahım! Kıyâmet günün gününün dehşet ve şiddetini bizden hafiflet.Bizi o günde cennetliklerden kıl ve bizi salihlerle beraber kıl ey Âlemlerin Rabbi!

Muhammed b. Salih el-Useymîn

-Allah ona rahmet etsin-

[1] *Furkan Sûresi:*

ŞEFAAT VE KIYÂMET GÜNÜ İLE İLGİLİ HADİSLER[1]:

Ebu Hureyre'den*-Allah ondan râzı olsun-* rivâyet olunduğuna göre, Rasûlullah*-sallallahu aleyhi ve sellem-* şöyle buyurmaktadır:

"Her peygamberin Allah tarafından kabul olunacak bir duâsı vardır.Her peygamber o duâyı yapmada acele etmiştir.Ben ise

[1] *Hadisleri, mütercim derlemiştir.*

bu duâmı kıyâmet günü, ümmetime şefaat olarak kullanmak üzere sakladım** (kullanmayı âhirete bıraktım).**Ona inşaallah, ümmetimden Allah'a ortak koşmadan ölenler nâil olacaktır." [1]

Câbir'den-*Allah ondan ve babasından râzı olsun*- rivâyet olunduğuna göre, Rasûlullah-*sallallahu aleyhi ve sellem*- şöyle buyurmaktadır:

"Şefaatim, ümmetimden büyük günah sahipleri içindir." [2]

Tirmizi şu ziyâdeyi de kaydeder:

"Câbir-*Allah ondan ve babasından râzı olsun*- şöyle der:

"Kebâir** (büyük günah) **ehli olmayanın şefaate ne ihtiyacı var ki!"

Enes b. Mâlik'ten-*Allah ondan râzı olsun*- rivâyet olunduğuna göre, Rasûlullah-*sallallahu aleyhi ve sellem*- şöyle buyurmaktadır:

"Kıyâmet günü insanlar birbirine girecekler. Âdem**-aleyhisselam-**'a gelip: "Evlatlarına şefaat et!" diye talepte bulunacaklar. O ise: "Benim şefaat etme yetkim yok. Siz İbrahim**-aleyhisselam-**'a gidin! Çünkü o Halilullah'tır" diyecektir. İnsanlar İbrahim**-aleyhisselam-**'a gidecekler. Ancak o da: "Ben buna yetkili değilim! Ancak İsa'ya gidin. Çünkü o Rûhullah'tır ve O'nun kelâmıdır!" diyecektir. Bunun üzerine O'na gidecekler. O da: "Ben buna yetkili değilim. Lâkin Muhammed**-sallallahu aleyhi ve sellem-**'e gidin! diyecektir. Böylece bana gelecekler. Ben onlara: "Ben şefaate yetkiliyim!" diyeceğim. Gidip Rabbimin huzuruna çıkmak için izin talep edeceğim. Bana izin verilecek. Önünde durup, Allah'ın ilham edeceği ve şu anda sahip

---

[1] *Buharî:Da'avat 1,Tevhid 31; Müslim,Îmân 334, (198); Muvatta,Kur'an 26,(1, 212); Tirmizi, Da'avat 141, (3597).*

[2] *Tirmiz: Kıyâmet 12, (2437); Ebu Davud: Sünnet 23, (4739); İbn-i Mâce: Zühd 37, (4310).*

olamayacağım hamdlerle Allah'a medh-u senâda bulunacak, sonra da Rabbime secdeye kapanacağım.Rab Teâlâ:"Ey Muhammed! Başını kaldır! Dilediğini söyle, söylediğine kulak verilecek.Ne arzu ediyorsan iste, talebin yerine getirilecektir! Şefaatte bulun, şefaatin kabul edilecektir!" buyuracak.Ben de:"Ey Rabbim! Ümmetimi, ümmetimi istiyorum!" diyeceğim.Rab Teâlâ: " (Çabuk onların yanına) git! Kimlerin kalbinde buğday veya arpa danesi kadar îmân varsa onları ateşten çıkar!" diyecek. Ben de gidip bunu yapacağım! Sonra Rabbime dönüp, önceki hamd-u senâlarla hamd ve senâlarda bulunacağım, secdeye kapanacağım.Bana, öncekinin aynısı söylenecek.Ben de: "Ey Rabbim! Ümmetim! Ümmetim!" diyeceğim.Bana yine: "Var, kimlerin kalbinde hardal danesi kadar îmân varsa onları da ateşten çıkar!" denilecek.Ben derhal gidip bunu da yapacak ve Rabbimin yanına döneceğim.Önceki yaptığım gibi yapacağım.Bana, evvelki gibi:"Başını kaldır!" denilecek.Ben de kaldırıp:"Ey Rabbim! Ümmetim! Ümmetim!" diyeceğim.Bana yine:"Var, kalbinde hardal danesinden daha az miktarda îmân olanları da ateşten çıkar!" denilecek.Ben gidip bunu da yapacağım.Sonra dördüncü sefer Rabbime dönecek, o hamdlerle hamd-u senâda bulunacağım, sonra secdeye kapanacağım.Bana: "Ey Muhammed! Başını kaldır ve (dilediğini) söyle, sana kulak verilecektir! Dile, talebin verilecektir! Şefaat et, şefaatin kabul edilecektir!" denilecek.Ben de:"Ey Rabbim! Bana lâ ilâhe illallah diyenlere şefaat etmem için izin ver!" diyeceğim.Rab Teâla:"Bu hususta yetkin yok! -veya: "Bu hususta sana izin yok! Lâkin

izzetim, celâlim, kibriyâm ve azametim hakkı için lailâhe illallah diyenleri de ateşten çıkaracağım!" buyuracak."[1]

Buhârî,Müslim ve Tirmizi'nin Ebu Hureyre'den*-Allah ondan râzı olsun-* kaydettikleri bir rivâyet de şöyledir:

"Biz bir dâvette Rasûlullah**-sallallahu aleyhi ve sellem-* ***ile beraberdik. Ona sofrada hayvanın ön budu**(n dan bir parça)* ***ikram edildi. But hoşuna giderdi.Ondan bir parça ısırdı ve:"Ben kıyamet günü Âdemoğlunun efendisiyim! Acaba bunun neden olduğunu biliyor musunuz? *(Açıklayayım:)* ***Allah o gün, öncekileri ve sonrakileri tek bir düzlükte toplar.Bakan onlara bakar, çağıran onları işitir. Güneş onlara yaklaşır.Gam ve sıkıntı, insanların tahammül edemeyecekleri ve takat getiremeyecekleri dereceye ulaşır.Öyle ki insanlar:"İçinde bulunduğumuz şu hali görmüyor musunuz, sizlere şefaat edecek birini görmüyor musunuz?" demeye başlarlar. Birbirlerine: "Babanız Âdem var!" derler ve ona gelerek: "Ey Âdem! Sen insanların babasısın.Allah seni kendi eliyle yarattı, kendi rûhundan sana üfledi.*** *(Bütün isimleri sana öğretti).* ***Meleklerine senin önünde secde ettirdi. Seni cennete yerleştirdi.*** *(Allah katında itibarın,makamın var.)* ***Rabbin nezdinde bizim için şefaatte bulunmaz mısın? Bizim şu halimizi, başımıza geleni görmüyor musun?" derler.Âdem**-aleyhisselâm-* ***da:"Bugün Rabbim çok öfkelidir, daha önce hiç bu kadar öfkelenmedi.Bundan sonra da böylesine öfkelenmeyecek.*** *(Esasen şefaate benim yüzüm yok, çünkü cennette iken Allah)* ***beni o ağaca yaklaşmaktan men etmişti.Ben, bu yasağa âsi oldum.*** *(Ben cennette iken işlediğim günah sebebiyle cennetten*

[1] *Buhari,Tevhid 36,19,37,Tefsir,Bakara 1,Rikak 51; Müslim, İman 322, (193).*

çıkarıldım.Bugün günahlarım affedilirse bu bana yeter). ***Nefsim! Nefsim!Nefsim!Benden başkasına gidin, Nûh*** *-aleyhisselâm-* ***'a gidin!" diyecek.İnsanlar Nûh*** *-aleyhisselâm-* ***'a gelecekler:"Ey Nuh! Sen yeryüzü halkına gönderilen rasullerin ilkisin. Allah seni çok şükreden bir kul diye isimlendirdi.İçinde bulunduğumuz şu hali görmüyor musun? Başımıza gelenleri görmüyor musun? Rabbin nezdinde bizim için şefaatte bulunmaz mısın?" diyecekler.Nûh*** *-aleyhisselâm-* ***da şöyle diyecek: "Bugün Rabbim çok öfkelidir. Daha önce hiç bu kadar öfkelenmedi, bundan sonra da böylesine öfkelenmeyecek! Benim bir duâ hakkım vardı. Ben onu kavmimin aleyhine*** *(bedduâ olarak)* ***yaptım. Nefsim! Nefsim! Nefsim! Benden başkasına gidin. İbrahim*** *-aleyhisselâm-* ***'a gidin!" diyecek.İnsanlar İbrahim*** *-aleyhisselâm-* ***'a gelecekler:"Ey İbrahim!Sen Allah'ın peygamberi ve yeryüzü halkı içinde yegâne Halilisin, bize Rabbin nezdinde şefaat et! İçinde bulunduğumuz şu hali görmüyor musun?" diyecekler.İbrahim*** *-aleyhisselâm-* ***onlara:"Rabbim bugün çok öfkeli. Bundan önce hiç bu kadar öfkelenmemişti, bundan sonra da bu kadar öfkelenmeyecek.*** *(Şefaat etmeye kendimde yüz de bulamıyorum. Çünkü ben)* ***üç kere yalan söyledim!" deyip, bu yalanlarını birer birer sayacak. Sonra sözlerine şöyle devam edecek:"Nefsim! Nefsim! Nefsim! Benden başkasına gidin! Musa*** *-aleyhisselâm-* ***'a gidin!" İnsanlar, Musa*** *-aleyhisselâm-* ***'a gelecekler ve: "Ey Musa! Sen Allah'ın peygamberisin. Allah seni, risâletiyle ve hususi kelâmıyla insanlardan üstün kıldı. Bize Allah nezdinde şefaatte bulun!İçinde bulunduğumuz hali görmüyor musun?" diyecekler.Musa*** *-aleyhisselâm-* ***da:"Bugün Rabbim çok öfkelidir. Daha önce hiç bu kadar öfkelenmedi,bundan sonra da böylesine öfkelenmeyecek.*** *(Esasen Rabbim nezdinde şefaate yüzüm de yok.*

Çünkü) ***ben, öldürülmesi ile emrolunmadığım bir cana kıydım.*** *(Bugün ben mağfirete mazhar olursam bu bana yeterlidir.)* ***Nefsim! Nefsim!Nefsim!Benden başkasına gidin!İsa****-aleyhisselâm-* ***'a gidin!" diyecek.İnsanlar İsa****-aleyhisselâm-* ***'a gelecekler ve:"Ey İsa, sen Allah'ın peygamberisin ve Meryem'e attığı bir kelâmısın ve O'nun yarattığı rûhlardan bir rûhsun.Üstelik sen beşikte iken insanlara konuşmuştun.Rabbin nezdinde bize şefaat et! İçinde bulunduğumuz şu hali görmüyor musun?" diyecekler!İsa-****-aleyhisselâm-* ***da:"Bugün Rabbim çok öfkeli.Daha önce hiç bu kadar öfkelenmedi, bundan böyle de hiç bu kadar öfkelenmeyecek!" diyecek. İsa-****-aleyhisselâm-* ***şahsıyla ilgili bir günah zikretmeksizin-*** *(Bir başka rivâyette:)* ***"Beni, Allah'tan ayrı bir ilâh edindiler.Bugün bana mağfiret edilirse bu bana yeter!" Nefsim!Nefsim! Nefsim! Benden başkasına gidin! Muhammed*** *-sallallahu aleyhi ve sellem-'* ***e gidin!" diyecek.İnsanlar Muhammed****-sallallahu aleyhi ve sellem-'* ***e gelecekler,*** *-bir diğer rivâyette:* ***"Bana gelirler!" denmiştir- ve:"Ey Muhammed!Sen Allah'ın peygamberisin, bütün peygamberlerin sonuncususun.Allah senin geçmiş ve gelecek bütün günahlarını mağfiret buyurdu.Bize Rabbin nezdinde şefaat et.Şu içinde bulunduğumuz hali görmüyor musun?" diyecekler.Bunun üzerine ben Arş'ın altına gideceğim.Rabbim için secdeye kapanacağım. Derken Allah, benden önce hiç kimseye açmadığı medh-u senâları benim için açacak*** *(Ben onlarla Rabbime medh-u senâlarda bulunacağım).****Sonra:"Ey Muhammed başını kaldır ve iste!*** *(İstediğin)* ***sana verilecek! Şefaat talep et! Şefaatin yerine getirilecek!" denilecek.Ben de başımı kaldıracağım ve:"Ey Rabbim ümmetim!Ey Rabbim ümmetim! Ey Rabbim ümmetim!" diyeceğim. Bunun üzerine:"Ey Muhammed! Ümmetinden, üzerinde hesap***

olmayanları cennet kapılarından sağdaki kapıdan içeri al! Esasen onlar diğer kapılarda da insanlara ortaktırlar!" denilecek. "Rasûlullah**-sallallahu aleyhi ve sellem-* ***sonra şöyle buyurdu:"Nefsim elinde olan Allah'a yemin olsun ki cennet kapısının kanatlarından iki kanadının arasındaki mesâfe Mekke ile Hecer arasındaki veya Mekke ile Basra arasındaki mesafe kadardır." [1]

İbrahim*-aleyhisselâm-*'ın kıssasıyla ilgili başka bir rivâyette ise şu fazlalık vardır:

"İbrahim, insanlar şefaat etmesi için kendisine geldikleri zaman, Allah'a şefaat talebinde bulunmasına engel olan üç günah olarak yıldızlar hakkında sarfettiği "İşte bu benim Rabbim" *(En'am Sûresi::76)* ***sözünü, atalarının putları hakkında sarfettiği "Belki de bu*** *(putları kırma)* ***işini onların en büyüğü yapmıştır"*** *(Enbiya Sûresi: 63)* ***sözünü ve bir de: "Ben gerçekten hastayım"*** *(Sâffât Sûresi: 89)* ***sözünü zikretti."***

Yezîd İbn-i Süheyb el-Fakîr anlatıyor:

"Hâricilerin görüşlerinden biri içime işlemişti, haccetmek, sonra da (propaganda yapmak üzere) insanların karşısına çıkmak arzusuyla, kalabalık bir gurup içerisinde yola çıktık. Medine'ye uğradık.Orada Câbir b.Abdullah**-Allah ondan ve babasından râzı olsun-* ***insanlara hadis rivâyet ediyordu. Bir ara cehennemlikleri zikretti. Ben: "Ey Rasûlullah'ın arkadaşı! Sen ne konuşuyorsun? Halbuki Allah Teâlâ Hazretleri: " *(Ey Rabbim!)* ***Sen, ateşe kimi atarsan mutlaka onu rezil-rüsvay edersin"*** *(Âl-i İmran Sûresi: 192)**; "Ateşten her çıkmak isteyişlerinde oraya geri çevrilirler" (Secde Sûresi:20)***

---

[1] *Buhari, Enbiya 3, 8, Tefsir, Beni İsrail 5; Müslim, İman 327, (194); Tirmizi, Kıyamet 11, (2436).*

buyurmaktadır" dedim. Câbir : "Sen Kur'ân'ı okuyor musun?" dedi. Ben de: "Evet!" dedim. "Öyleyse onun evvelini oku! Çünkü o, kâfirler hakkındadır!" dedi ve sonra şöyle ilâve etti: "Sen, Allah'ın, Muhammed-sallallahu aleyhi ve sellem-***'i dirilteceği Makam-ı Mahmud'u işittin mi?" Ben: "Evet!" dedim. Dedi ki: "O, Muhammed***-sallallahu aleyhi ve sellem-***'e mahsus övülen makam*** *(makam-ı mahmûd)****dır. Allah Teâla o makamın hatırına, cehennemden çıkaracaklarını çıkarır! "*** *(Câbir)* ***sonra, Sırat köprüsünün konuluşunu ve üzerinden insanların geçişini anlattı. Biz: "Bu ihtiyarın, Rasûlullah***-sallallahu aleyhi ve sellem- ***hakkında yalan söyleyeceğini mi zannedersiniz?" dedik ve Hâricilikten döndük. Hayır! Allah'a yemîn olsun ki bizden bir kişiden başka, Hâricilikte kalan olmadı."***[1]

Enes b. Mâlik'ten-*Allah ondan râzı olsun-* rivâyet olunduğuna göre, Rasûlullah-*sallallahu aleyhi ve sellem-* buyurmaktadır:

"Kıyâmet günü, cehennemliklerin dünyada en müreffeh olanı getirilerek ateşe bir defa batırılacak. Sonra: "Ey Âdemoğlu, *(cehennemde)* ***hiç nimet gördün mü? Sana hiç iyilik uğradı mı?" denilecek. "Hayır! Ey Rabbim, vallahi hayır!" diyecek. Sonra cennetliklerden dünyada en fakir olanı getirilerek cennete bir defa sokulup çıkarılacak ve kendisine: "Ey Âdemoğlu*** *(cennette)* ***hiç fakirlik gördün mü, hiç sıkıntı çektin mi?" denilecek. O da: "Hayır! Vallahi ya Rabbi! Başımdan hiç fakirlik geçmedi, hiçbir sıkıntı çekmedim" diyecek."***[2]

Enes b. Mâlik'ten-*Allah ondan râzı olsun-* rivâyet olunduğuna göre, Rasûlullah-*sallallahu aleyhi ve sellem-* buyurmaktadır:

[1] *Müslim, Îmân 320, (191).*
[2] *Müslim, Münafıkûn 55, (2807).*

"Allah Teâlâ azabı en hafif olan cehennemliğe:"Eğer dünya her şeyiyle senin olsaydı, şu azaptan kurtulmak için fidye olarak verir miydin?" diye soracak. Adam: "Evet!" diyecek.Bunun üzerine Rab Teâlâ: "Sen daha Âdem'in sulbünde iken ben senden bundan daha az olanını istemiş: "Bana hiçbir şeyi ortak koşma da seni ateşe sokmayayım, cennete koyayım" demiştim.Sen ise buna yanaşmadın, bana ortak koştun" buyuracaktır."[1]

İbn-i Ömer'den*-Allah ondan ve babasından râzı olsun-* rivâyet olunduğuna göre, Rasûlullah*-sallallahu aleyhi ve sellem-* şöyle buyurmaktadır:

"Cennetlikler cennette, cehennemlikler de cehennemde oldukları zaman ölüm getirilir.Cennetle cehennemin arasına konup orada kesilir.Sonra bir münâdi nidâ eder:"Ey cennet ehli! Artık ebediyet var, ölüm yok! Ey cehennem ehli! Artık ebediyet var, ölüm yok! Cennetliklerin sevinci bununla daha da artar. Cehennemliklerin ise hüznü artar."[2]

Ebu Musa el-Eş'ari'den*-Allah ondan râzı olsun-* rivâyet olunduğuna göre, Rasûlullah*-sallallahu aleyhi ve sellem-* şöyle buyurmaktadır:

"Ben, ümmetimin *(günahkâr olanlarının)* ***yarısının cennete girmesi ile şefaat*** *(sahibi olmam)* ***arasında muhayyer bırakıldım.Ben şefaati tercih ettim. Çünkü şefaat, daha kapsamlı ve ümmetimin*** *(toptan kurtuluşuna)* ***daha yeterlidir.Şefaati siz müttakîlere has mı***

---

[1] *Buhari, Rikak 51, 49, Enbiya 1; Müslim, Münafikûn 51, (2805).*
[2] *Buhari, Rikâk 50, 51; Müslim, Cennet 43, (2850).*

biliyorsunuz? Hayır! O muttakîler için değil, günahkârlar, hatalılar ve pis işlere karışan *(müslüman)****lar içindir."***[1]

[1] *İbn-i Mâce, Zühd Kitabı, Şefaat Babı, hadis no: 4301*

CENNET, CENNET NİMETLERİ VE CENNETLİK-LERİN ÖZELLİKLERİ İLE İLGİLİ HADİSLER:

Ebu Hureyre'den-*Allah ondan râzı olsun*- rivâyet olunduğuna göre, Peygamber-*sallallahu aleyhi ve sellem*- şöyle buyurmaktadır:

"Aziz ve Celil olan Allah: Ben iyi kullarım için hiçbir gözün görmediği, hiçbir kulağın işitmediği ve hiçbir insanın kalbinden geçmeyen şeyler hazırladım, buyurdu."Allah'ın kitabında bunu tasdik eden delil şu âyettir: 'Artık yaptıklarına karşılık olarak, onlar için ne sevinçler saklandığını hiç kimse bilemez'."[1]

Ebu Hureyre'den-*Allah ondan râzı olsun*- rivâyet olunduğuna göre, Peygamber-*sallallahu aleyhi ve sellem*- şöyle buyurmaktadır:

"Şüphesiz ki cennette öyle bir ağaç vardır ki bir süvari onun gölgesinde yüz sene yürür."[2]

Sehl b. Sa'd'dan-*Allah ondan râzı olsun*- rivâyet olunduğuna göre, Rasûlullah-*sallallahu aleyhi ve sellem*- şöyle buyurmaktadır:

"Şüphesiz ki cennette bir ağaç vardır ki bir süvari onun gölgesinde yüz sene yürüse bile onun gölgesini bitiremez."[3]

Ebu Saîd el-Hudrî'nin-*Allah ondan râzı olsun*- rivâyet olunduğuna göre, Peygamber-*sallallahu aleyhi ve sellem*- şöyle buyurmaktadır:

"Şüphesiz ki cennette öyle bir ağaç vardır ki bir süvari, süratli, talimli,iyi cins bir at ile yüz sene yürüse de onu bitiremez"[4]

---

[1] *Müslim, hadis no: 5050*
[2] *Müslim, hadis no: 5054*
[3] *Müslim, hadis no: 5055*
[4] *Müslim, hadis no: 5056*

Ebu Saîd el-Hudrî'den-*Allah ondan râzı olsun-* rivâyet olunduğuna göre, Peygamber-*sallallahu aleyhi ve sellem-* şöyle buyurmaktadır:

"Allah Teâlâ,cennet ehline:Ey cennet ehli!diye hitap buyurur. Onlar: Ey Rabbimiz!Sana iki defa icâbet ederiz ve kullukta dâimiz.Hayır senin iki elindedir, derler.Allah Teâlâ onlara: Râzı oldunuz mu? buyurur. Onlar: Ya Rab! Nasıl râzı olmayalım? Sen bize mahlûkatından hiç kimseye vermediğini ihsan buyurdun! derler.Allah Teâlâ: Bundan daha kıymetlisini vereyim mi? buyurur. Onlar:Ey Rabbimiz! Bundan daha kıymetli ne olabilir ki? derler. Bunun üzerine Allah:Ben size rıdvânımı *(rızâmı)* ***helal kılıyorum ve artık bundan sonra sizlere ebediyen kızmam! buyurur."[1]***

Sehl b. Sa'd'dan-*Allah ondan râzı olsun-* rivâyet olunduğuna göre, Rasûlullah-*sallallahu aleyhi ve sellem-* şöyle buyurmaktadır:

"Şüphesiz ki cennet ehli, cennetteki köşkü, sizin gökte yıldızı gördüğünüz gibi göreceklerdir."[2]

Ebu Hureyre'den-*Allah ondan râzı olsun-* rivâyet olunduğuna göre, Ebu'l-Kasım (Rasûlullah-*sallallahu aleyhi ve sellem-* şöyle buyurmaktadır:

"Cennete ilk girecek zümre, ayın on dördüncü gecesindeki sûretinde gireceklerdir.Bunların ardından girenler de semâdaki parlak yıldız sûretinde gireceklerdir.Her birine iki zevce vardır. Bunların bacağının iliği, etinin üstünden görünür. Ve cennette bekâr yoktur."[3]

---

[1] *Müslim, hadis no: 5057*
[2] *Müslim, hadis no: 5058*
[3] *Müslim, hadis no: 5062*

Ebu Musa Eş'ari'den-*Allah ondan râzı olsun-* rivâyet olunduğuna göre, Peygamber-*sallallahu aleyhi ve sellem-* şöyle buyurmaktadır:

"Şüphesiz ki mümin için cennette içi boş bir tek inciden bir çadır vardır.Boyu altmış mildir.Mümine âit âileler vardır ki mümin onları dolaşıp ziyâret eder,fakat onlar birbirlerini görmezler."[1]

Ebu Hureyre'nin-*Allah ondan râzı olsun-* rivâyet olunduğuna göre, Rasûlullah-*sallallahu aleyhi ve sellem-* şöyle buyurmaktadır:

"Aziz ve Celil olan Allah, Âdem'i kendi sûretinde yarattı. Onun boyu altmış arşındır.Âdem'i yaratınca: Haydi git de şu cemaate selâm ver. Onlar oturan bir gurup melekti. Sana ne cevap vereceklerini iyi dinle. Çünkü bu, hem senin, hem de zürriyetinin selâmı olacaktır, buyurdu. Bunun üzerine Âdem gitti ve melekler topluluğuna: Esselâmu Aleyküm dedi. Onlar da: Esselamu Aleyke ve Rahmetullah diye karşıladılar. Ve selamlarına "Ve Rahmetullah" cümlesini eklediler.Cennete giren herkes, Âdem'in sûretinde ve altmış arşın uzunluğunda olacaktır.Lakin insanlar Âdem'den sonra şimdiye kadar kısalmaya devam etmiştir."[2]

Ebu Hureyre'den-*Allah ondan râzı olsun-* rivâyet olunduğuna göre, Peygamber-*sallallahu aleyhi ve sellem-* şöyle buyurmaktadır:

"Âdemoğlunun yakmakta olduğu şu ateşiniz, cehennem ateşinin sıcaklığının yetmiş kısmından bir parçadır" buyurdu. Sahâbe:Ey Allah'ın Rasûlü! Vallahi bu bile yetecekmiş, dediler. Rasûlullah**-sallallahu aleyhi ve sellem-**:"Cehennem ateşi, her biri dünya ateşi

[1] *Müslim, hadis no: 5070*
[2] *Müslim, hadis no: 5075*

sıcaklığı derecesinde olmak üzere üzerine altmış dokuz kat daha fazla kılındı." [1]

Ebu Hureyre'den*-Allah ondan râzı olsun-* rivâyet olunduğuna göre, Rasûlullah*-sallallahu aleyhi ve sellem-*'in şöyle buyurmaktadır:

"Cehennem ile cennet münâkaşa ettiler. Cehennem: Bana zâlimler ve mütekebbirler girer, dedi. Cennet: Bana zayıflar ve miskinler girer, dedi. Aziz ve Celil olan Allah cehenneme: 'Sen benim azabımsın. Dilediğim kimseye seninle azap ederim,' buyurdu. *(Belki de: Dilediğime seninle isâbet ederim demiştir).* ***Cennete de: 'Sen benim rahmetimsin. Dilediğim kimseye seninle merhamet ederim. İkinizi de dolduracak olan vardır,' buyurdu."*** [2]

Enes b. Malik'ten*-Allah ondan râzı olsun-* rivâyet olunduğuna göre, Rasûlullah*-sallallahu aleyhi ve sellem-* şöyle buyurmaktadır:

"Cehennem durmadan: Daha var mı? diyecek. Nihâyet izzetin Rabbine Pak ve Yüce Allah ona ayağını koyar. Bunun üzerine cehennem: İzzetine yemin ederim ki yeter, yeter! der ve parçaları birbirine dürülür." [3]

Ebu Saîd el-Hudrî'den*-Allah ondan râzı olsun-* rivâyet olunduğuna göre, Rasûlullah*-sallallahu aleyhi ve sellem-* şöyle buyurmaktadır:

"Kıyâmet günü ölüm, alaca bir koç sûretinde getirilir. *(Ebu Kureyb şunu ziyâde etti)*: ***Cennet ile cehennem arasında durdurulur.*** *(Hadisin kalan kısmında ittifak etmişlerdir).* ***Müteâkiben: Ey cennet ehli! Sizler bunu tanıyor musunuz? denilir. Cennetlikler***

---

[1] *Müslim, hadis no: 5077*
[2] *Müslim, hadis no: 5081*
[3] *Müslim, hadis no: 5084*

hemen başlarını kaldırıp bakarlar ve: Evet, bu ölümdür derler. Sonra: Ey cehennem ehli! Sizler bunu tanıyor musunuz? denilir. Onlar da başlarını kaldırarak bakarlar ve: Evet, bu ölümdür derler. Bunu takiben koçun kesilmesi emrolunur ve derhal boğazlanır. Bundan sonra:Ey cennet ehli! Cennette ebedi yaşıyacaksınız, artık ölüm yoktur.Ve ey cehennem ehli! Sizler de ebedisiniz, artık ölüm yoktur denilir."Bundan sonra Rasûlullah-sallallahu aleyhi ve sellem- *şu ayeti okudu:'Onları, pişmanlık günü ile korkut.Çünkü onlar hâlâ gaflet içinde ve hâlâ îmân etmemişken iş bitmiş olur.' Rasûlullah*-sallallahu aleyhi ve sellem- *bu âyeti okurken eliyle dünyaya işâret etti."*[1]

İbn-i Ömer'den-*Allah ondan ve babasından râzı olsun-* rivâyet olunduğuna göre, Rasûlullah-*sallallahu aleyhi ve sellem-* şöyle buyurmaktadır:

"Allah Teâlâ, cennetlikleri cennete, cehennemlikleri de cehenneme sokar. Sonra aralarında bir tellal kalkıp: Ey cennet ehli! Artık ölüm yoktur, ve: Ey cehennem ehli! Artık ölüm yoktur. Herkes bulunduğu yerde ebedîdir! diyecektir."[2]

Ebu Hureyre'den-*Allah ondan râzı olsun-* rivâyet olunduğuna göre, Rasûlullah-*sallallahu aleyhi ve sellem-* şöyle buyurmaktadır:

"Kâfirin avurt dişi (yahut azı dişi) Uhud (dağı) kadar, derisinin kalınlığı ise üç günlük yol mesafesi kadardır."[3]

---

[1] *Müslim, hadis no: 5087*
[2] *Müslim,hadis no: 5088*
[3] *Müslim,hadis no: 5088*

Ebu Hureyre'den-*Allah ondan râzı olsun*- rivâyet olunduğuna göre, Rasûlullah-*sallallahu aleyhi ve sellem*- şöyle buyurmaktadır:

"Cehennemde kâfirin iki omuzu arası, hızlı giden bir süvarinin üç günlük yol mesafesi kadardır."[1]

Harise b. Vehb el-Huzâî'den-*Allah ondan râzı olsun*- rivâyet olunduğuna göre o, Peygamber-*sallallahu aleyhi ve sellem*-'i şöyle derken işittim demiştir:

"Size cennet ehlini haber vereyim mi?' buyurdu. Sahâbe: 'Evet', dediler. Rasûlullah**-sallallahu aleyhi ve sellem-**: 'Zayıf olan ve halk tarafından zayıf görülen her mümin (cennetlik) dir. Allah'a yemin etse, muhakkak ki Allah onu yemininde doğru çıkarır', buyurdu. Sonra da: 'Size cehennem ehlini haber vereyim mi?' buyurdu. Sahâbe: 'Evet', dediler.Rasûlullah**-sallallahu aleyh' ve sellem-**: 'Her katı yürekli, düşman ve kibirli kimsedir.'[2]

Abdullah b. Zem'a-*Allah ondan râzı olsun*- şöyle anlatır: '***Rasûlullah**-sallallahu aleyhi ve sellem-* ***hutbe okudu da deveyi ve onu boğazlayanı anarak şöyle buyurdu: "Semud kavminin en aşağılığı fırladığı zaman..."Buna, Ebu Zem'a gibi kuvvetli, şirret bir adam kalkıştı" dedi.Sonra, kadınlardan bahsederek onlar hakkında öğütler verdi ve: "Sizden biriniz karısını ne zamana kadar dövecek? buyurdu."[3]***

---

[1] *Müslim, hadis no: 5091*
[2] *Müslim, hadis no: 5092*
[3] *Müslim, hadis no: 5095*

Ebu Hureyre'den-*Allah ondan râzı olsun-* rivâyet olunduğuna göre, Rasûlullah-*sallallahu aleyhi ve sellem-* şöyle buyurmaktadır:

"Ben, şu Ka'b oğullarının atası Amr b. Luhay b. Kama b. Hındif'i[1], cehennemde bağırsaklarını sürüklerken gördüm."[2]

Âişe-*Allah ondan râzı olsun-* Rasûlullah-*sallallahu aleyhi ve sellem-*'i şöyle derken işittim demiştir:

"İnsanlar kıyâmet günü yalınayak, çıplak ve sünnetsiz olarak haşrolunurlar. Ben de: Ey Allah'ın Rasûlü! Kadın ve erkekler beraber olup birbirlerine bakacaklar mı? dedim. Bunun üzerine Rasûlullah*-sallallahu aleyhi ve sellem- *şöyle buyurdu: "Ey Âişe! Durum, birbirlerine bakmalarından çok daha vahimdir."[3]

Abdullah b. Abbas-*Allah ondan ve babasından râzı olsun-* Peygamber -*sallallahu aleyhi ve sellem-*'i hutbede şöyle buyururken işitmiştir:

"Muhakkak ki sizler Allah'a yürüyerek, yalınayak, çıplak ve sünnetsiz olarak kavuşacaksınız!"[4]

Ebu Hureyre'den-*Allah ondan râzı olsun-* rivâyet olunduğuna göre, Peygamber-*sallallahu aleyhi ve sellem-* şöyle buyurmaktadır:

"İnsanlar üç fırka olarak haşredilecekler: Birinci fırka, istekliler, korkanlar. İkinci fırka, İki kişi bir deve üzerinde, üçü bir deve üzerinde, dördü bir deve üzerinde ve on kişi bir deve üzerinde olanlar. Geri kalanlarını da cehennem toplayacak; nerede geceyi geçirirlerse, o ateş de onlarla beraber geceler. Onlar nerede istirahat

---

[1]Amr b.Luhay, Şam diyârından put getirip ilk defa Kâbe'ye sokan ve orada ilk defa Allah'a ortak koşulmasına vesile olan kimsedir.(Mütercim).

[2] Müslim, hadis no: 5096

[3] Müslim, hadis no: 5102

[4] Müslim, hadis no: 5103

ederlerse, o ateş de onlarla beraber istirahat eder. Sabahladıkları yerde onlarla beraber sabahlar. Akşamladıkları yerde, onlarla beraber akşamlar." [1]

Abdullah b. Ömer-*Allah ondan ve babasından râzı olsun-* rivâyet olunduğuna göre, Peygamber-*sallallahu aleyhi ve sellem-*'in:

"İnsanlar, Âlemlerin Rabbi için kıyama duracağı gün" âyeti hakkında şöyle buyurduğunu haber vermiştir: "İnsanlardan her biri kulaklarının yarı yerlerine kadar tere batmış olarak kıyama duracaktır." [2]

Ebu Hureyre'den-*Allah ondan râzı olsun-* rivâyet olunduğuna göre, Rasûlullah-*sallallahu aleyhi ve sellem-* şöyle buyurmaktadır:

"Şüphesiz ki kıyâmet günü ter, yerin içine yetmiş kulaç işleyecektir.Ve hiç şüphesiz insanların ağızlarına yahut kulaklarına kadar ulaşacaktır.' Râvi Sevr, bunların hangisini söylediğinde tereddüt etmiştir." [3]

Abdullah b.Ömer-*Allah ondan ve babasından râzı olsun-* bildirdiğine göre Rasûlullah-*sallallahu aleyhi ve sellem-* şöyle buyurmaktadır:

"Sizden biriniz vefât ettiğinde,sabah ve akşam ona oturacağı makamı gösterilir.O kimse cennet ehlinden ise, cennetlik; ateş ehlinden ise cehennemlik olacaktır.Ve ona: Kıyâmet günü Allah seni oraya gönderinceye kadar işte senin yerin budur, denilir." [4]

---

[1] *Müslim, hadis no: 5105*
[2] *Müslim, hadis no: 5106*
[3] *Müslim, hadis no: 5107*
[4] *Müslim, hadis no: 5110*

Ebu Eyyûb-*Allah ondan râzı olsun*- rivâyet olunduğuna göre,birgün güneş battıktan sonra Rasûlullah-*sallallahu aleyhi ve sellem*- dışarı çıktı ve bir ses işitti, bunun üzerine şöyle buyurdu:

"Yahudiler kabirlerinde azap görüyorlar." [1]

Enes b. Malik'ten-*Allah ondan râzı olsun*- rivâyet olunduğuna göre, Rasûlullah-*sallallahu aleyhi ve sellem*-'i şöyle buyurmaktadır:

"Şüphesiz ki kul, kabrine konduğu ve arkadaşları geri dönüp gittiklerinde onların ayakkabılarının seslerini işitir. Buyurdu ki:İki melek gelip onu oturtarak:Şu adam hakkında ne derdin? diye sorarlar.Mümin:Onun, Allah'ın kulu ve elçisi olduğuna şehâdet ederim, diye cevap verir.Bunun üzerine ona: Cehennemdeki yerine bak!Allah onun yerine sana cennetten bir yer verdi, denilir." Rasûlullah-sallallahu aleyhi ve sellem- ***şöyle buyurdu:'O iki makamını birden görür."*** [2]

Bera b. Âzib'den-*Allah ondan râzı olsun*- rivâyet olunduğuna göre, Peygamber-*sallallahu aleyhi ve sellem*- şöyle buyurmaktadır:

"Allah, îmân edenleri sâbit sözle yerlerinde tutar" âyeti, kabir azabı hakkında indi.Kabirde ölüye: Rabbin kimdir? diye sorulur. O da: Rabbim Allah ve Nebim Muhammed, der.İşte,Aziz ve Celil olan Allah'ın:'Allah, îmân edenleri dünya hayatında da, âhirette de sözleriyle sabit tutar' âyeti budur, buyurmuştur." [3]

---

[1] *Müslim, hadis no: 5114*
[2] *Müslim, hadis no: 5115*
[3] *Müslim, hadis no: 5117*

Âişe'den*-Allah ondan râzı olsun-* rivâyet olunduğuna göre, Rasûlullah*-sallallahu aleyhi ve sellem-* şöyle buyurmaktadır:

"Kıyâmet günü kim hesaba çekilirse azap görecektir, buyurdu. Bunun üzerine ben: Aziz ve Celil olan Allah, işte kolayca bir hesaba çekilir, buyurmamış mı? dedim. Rasûlullah*-sallallahu aleyhi ve sellem-* **buyurdu ki: "O hesap değildir. Bu dediğin ancak arzdır. Kıyâmet gününde hesapta tartışılan kimse azap görecektir." [1]

Abdullah b.Ömer*-Allah ondan ve babasından râzı olsun-* Rasûlullah*-sallallahu aleyhi ve sellem-*'i şöyle buyururken işittim demiştir:

"Allah Teâlâ bir kavme azap etmek isterse, o kavim içinde bulunan her ferde azap isâbet eder. Sonra herkes ameline göre diriltilirler." [2]

---

[1] *Müslim, hadis no: 5122*
[2] *Müslim, hadis no: 5127*

KIYÂMET GÜNÜ, CENNET VE CEHENNEMİN ÖZELLİKLERİ İLE İLGİLİ HADİSLER:

Ebu Hureyre'den-*Allah ondan râzı olsun*- rivâyet olunduğuna göre, Rasûlullah-*sallallahu aleyhi ve sellem*- şöyle buyurmaktadır:

***"Kıyâmet günü iri cüsseli, semiz bir kişi gelir. Lakin Allah Teâlâ katında bir sivrisineğin kanadı kadar ağırlığı** (değeri) **olmayacaktır." Şu âyeti okuyun: 'Biz de onlar için hiçbir tartı tutmayacağız** (onlara değer vermeyeceğiz)."*[1]

Abdullah b.Mesûd'dan-*Allah ondan râzı olsun*- rivâyet olunduğuna göre, Peygamber-*sallallahu aleyhi ve sellem*-'in huzuruna bir âlim geldi ve:

***"Ey Muhammed! yahut da: Ey Ebu'l-Kasım! Hiç şüphesiz ki Allah Teâlâ kıyâmet günü gökleri bir parmağında, yerleri bir parmağında, bütün dağları, ağaçları bir parmağında, suları ve toprakları bir parmağında, diğer mahlukları da bir parmağında tutacak. Sonra onları sallayarak: Melik benim! Melik benim! Buyurur, dedi. Rasûlullah**-sallallahu aleyhi ve sellem-**, âlimin söylediklerine şaşarak onu tasdik olmak üzere güldü. Sonra şu âyeti okudu: 'Onlar Allah'ı hakkıyla takdir edemediler. Halbuki kıyâmet günü yerin tamamı onun bir elindedir.Gökler de onun sağ elinde dürülmüştür.O,onların koştukları ortaklardan münezzehtir."*[2]

Ebu Hureyre'den-*Allah ondan râzı olsun*- rivâyet olunduğuna göre, Rasûlullah-*sallallahu aleyhi ve sellem*- şöyle buyurmaktadır:

"Allah Teâlâ kıyâmet günü yerin tamamını avucunun içine alır.Göğü de sağ elinde dürer.Sonra:"Melik benim.Yeryüzünün

---

[1] *Müslim, hadis no: 4991*
[2] *Müslim, hadis no: 4992*

hükümdarları neredeler! diye hitap eder."[1]

Abdullah b. Ömer*-Allah ondan ve babasından râzı olsun-* rivâyet olunduğuna göre, Rasûlullah*-sallallahu aleyhi ve sellem-* şöyle buyurmaktadır:

"Aziz ve Celil olan Allah kıyâmet günü bütün gökleri dürer. Sonra onları sağ eli ile tutar.Sonra da: "Melik benim! Zâlimler nerede? Mütekebbirler nerede? diye buyurur. Sonra sol eliyle de gökleri dürer.Ardından:"Melik benim!Zâlimler nerede, mütekebbirler nerede? diye buyurur."[2]

Sehl b. Sa'd'dan*-Allah ondan râzı olsun-* rivâyet olunduğuna göre, Rasûlullah*-sallallahu aleyhi ve sellem-* buyurmaktadır:

"Kıyâmet günü insanlar beyaz unun çöreği gibi bembeyaz, kızıl beyaz bir yerde toplanacak.Orada hiç kimse için bir alâmet olmayacak."[3]

Ebu Saîd el-Hudrî'den*-Allah ondan râzı olsun-* rivâyet olunduğuna göre, Rasûlullah*-sallallahu aleyhi ve sellem-* şöyle buyurmaktadır:

"Kıyâmet gününde yer, tek bir çörek gibi olur. Cebbar olan Allah, onu herhangi birinizin yolculukta çöreğini evirip çevirdiği gibi cennet ehli için bir ikram olmak üzere çevirir." Ebu Saîd der ki ki: Bu sırada yahudilerden biri geldi ve şöyle dedi: Ey Ebu'l-Kâsım! Rahman olan Allah sana bereket versin! Cennet ehlinin kıyâmet günü azığının ne olduğunu sana haber vereyim mi?Rasûlullah**-sallallahu aleyhi ve sellem-**:Evet, buyurdu. Yahudi, Rasûlullah**-sallallahu aleyhi ve sellem-'**in dediği gibi: Yer, bir tek çörek olur, dedi. Bunun

[1] *Müslim, hadis no: 4994*
[2] *Müslim, hadis no: 4995*
[3] *Müslim, hadis no: 4998*

üzerine Rasûlullah**-sallallahu aleyhi ve sellem-* ***bize baktı, azı dişleri görülünceye kadar güldü.Sonra yahudi: Sana onların katığını da haber vereyim mi? dedi. Rasûlullah**-sallallahu aleyhi ve sellem-: Evet dedi. Yahudi: Onların katığı, balam ve nun'dur dedi. Sahâbe: Bunlar nedir? diye sordular. Yahudi: Öküz ile balıktır.Bunların ciğerinin kenarından yetmiş bin kişi yiyecektir,dedi."**[1]

Abdullah b. Mesûd*-Allah ondan râzı olsun-* şöyle anlatır:

***'Birgün Peygamber**-sallallahu aleyhi ve sellem-* ***ile birlikte bir tarlada yürüyordum. Kendisi bir hurma dalına dayanıyordu. Derken bir kaç yahudiye tesadüf ettik.Birbirlerine:Ona ruh hakkında sorun dediler ve şöyle konuştular:Neden O'na sorma gereği duyuyorsunuz? Sizin karşınıza hoşunuza gitmeyen bir şeyle çıkmıyor ki. Fakat yine de O'na sorun dediler. Bunun üzerine biri kalktı ve Peygamber**-sallallahu aleyhi ve sellem-**'e ruh hakkında sordu.Peygamber**-sallallahu aleyhi ve sellem-* ***sükut etti. Anladım ki kendisine vahiy geliyor. Yerimde durdum.Vahiy nazil olunca:'Sana ruh hakkında soruyorlar.Onlara de ki: Ruh, Rabbimin işidir. Sizlere ancak pek az bir bilgi verilmiştir' buyurdu."**[2]

Enes b. Mâlik'ten*-Allah ondan râzı olsun-* rivâyet olunduğuna göre, Ebu Cehil:

"Allahım! Eğer bu hakikaten senin tarafından gelen hak bir** (dîn)* ***ise, bize gökten taş yağdır veya bize acı bir azap ver! dedi. İşte bunun üzerine şu âyetler nazil oldu:'Sen aralarındayken Allah onlara azap edecek değildir.İstiğfar ettikleri müddetçe de Allah

[1] *Müslim, hadis no: 5000*
[2] *Müslim, hadis no: 5002*

onlara azap edecek değildir.Onlar Mescid-i Haram'dan men edip dururken Allah ne diye kendilerine azap etmeyecekmiş."[1]

Abdullah b. Mesûd'dan-Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, o şöyle rivâyet etmiştir:

"Biz Abdullah'ın yanında oturuyorduk.O aramızda yaslanmıştı. Derken kendisine birisi geldi ve:Ey Ebu Abdurrahman! Hikâyeci bir adam Kind'e kapıları yanında hikâye anlatıyor ve Duman (Duhân) mucizesi gelerek kâfirlerin nefesini keseceğini, müminlerin ise ondan nezle kadar etkileneceklerini iddiâ ediyor, dedi.Abdullah b. Mesûd kızgın bir halde oturarak şöyle dedi. Ey insanlar!Allah'tan korkun.Sizden her kim bir şey biliyorsa bildiğini söylesin.Bilmeyen de "Allah bilir" desin.Çünkü O,birinizin bilmediği bir şey için Allah bilir demesini en iyi bilendir. Aziz ve Celil olan Allah Peygamberine:'Ben buna karşı sizden hiçbir ücret istemiyorum.Ve ben yapmacık davrananlandan da değilim de!' buyurdu. Rasûlullah-sallallahu aleyhi ve sellem- insanlarda İslâm'a karşı bir gerileme görünce: "Allahım! Yusuf'un yedi (kıtlık) yılı gibi yedi (kıtlık yılı olsun)!" buyurmuştu. Bunun üzerine Kureyş'i şiddetli bir kıtlık yılı yakaladı ki her şeyi silip süpürdü.Hatta açlıktan hayvan derilerini, leşleri yediler. Onlardan biri gökyüzüne bakardı da duman şeklinde bir şey görürdü.Ebu Süfyan hemen Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-'in yanına geldi ve: Ey Muhammed! Sen geldin, Allah'a itaati ve akrabalık bağlarını gözetmeyi emrediyorsun. Kavmin ise helak oldular.Artık onlar için Allah'a duâ et! dedi. Aziz ve Celil olan Allah: "Şimdi sen, semânın insanları bürüyecek aşikâr bir duman

---

[1] *Müslim, hadis no: 5004*

getireceği günü gözetle. Bu pek yaman bir azap!" âyetini, "Siz, hiç şüphe yok ki tekrar döneceksiniz" sözüne kadar buyurdu. Allah'ın: "Fakat biz büyük bir şiddetle yakalayacağımız gün, kesinlikle intikamımızı alırız buyurulan günde âhiret azabı kaldırılır mıydı? Âyetindeki batşe** (yakalamak) **günü, Bedr günüdür. Demek ki Duhân âyeti, batşe, lizam ve Rum âyeti geçmişlerdir."[1]

Abdullah b.Mesûd'dan*-Allah ondan râzı olsun-* rivâyet olunduğuna göre, o şöyle demiştir:

"Rasûlullah-sallallahu aleyhi ve sellem- ***zamanında ay iki parçaya bölündü de Rasûlullah***-sallallahu aleyhi ve sellem-***:'Şâhid olunuz!' buyurdu."***[2]

Enes b. Malik'ten*-Allah ondan râzı olsun-* anlattığına göre, o şöyle demiştir:

"Mekke halkı Rasûlullah-sallallahu aleyhi ve sellem-***'den kendilerine bir mucize göstermesini istediler. O da onlara ayın yarılmasını iki kere gösterdi."***[3]

Enes b. Malik'ten*-Allah ondan râzı olsun-* rivâyet olunduğuna göre, o şöyle demiştir:

"Bir adam: Ey Allah'ın Rasûlü! Kâfir, kıyâmet gününde yüzüstü nasıl haşrolunur? diye sordu. Rasûlullah-sallallahu aleyhi ve sellem-***: Dünyada onu iki ayağı üzerine yürüten kıyâmet gününde yüzüstü yürütmeğe kâdir değil midir? buyurdu."***[4]

---

[1] *Müslim, hadis no: 5006*
[2] *Müslim, hadis no: 5010*
[3] *Müslim, hadis no: 5013*
[4] *Müslim, hadis no: 5020*

Ebu Hureyre'den-*Allah ondan râzı olsun-* rivâyet olunduğuna göre, Rasûlullah-*sallallahu aleyhi ve sellem-* şöyle buyurmaktadır:

"Müminin misali ekin gibidir. Rüzgâr onu sallar durur. Mümine de belâ ve sıkıntı gelmeye devam eder.Münâfığın misali de sidr ağacı gibidir ki kesilmedikçe sallanmaz."[1]

Ka'b b. Mâlik'ten-*Allah ondan râzı olsun-* rivâyet olunduğuna göre, Rasûlullah-*sallallahu aleyhi ve sellem-* şöyle buyurmaktadır:

"Mü'minin misali, bir deste ekin gibidir. Rüzgâr onu eğiltir durur. Bazen yere vurur, bazen doğrultur. Kâfirin misali ise, kökü üzerinde dimdik duran sidr ağacı gibidir.Kökünden bir defada sökülünceye kadar onu hiçbir şey eğiltemez."[2]

Ebu Hureyre'den-*Allah ondan râzı olsun-* rivâyet olunduğuna göre, Rasûlullah-*sallallahu aleyhi ve sellem-* şöyle buyurmaktadır:

"Sizden hiç kimseyi ameli kurtaramayacaktır, buyurdu. Birisi: Ey Allah'ın Rasûlü! Seni de mi? diye sordu. Rasûlullah** -sallallahu aleyhi ve sellem-**: 'Evet beni de.Şu kadar ki Allah'ın beni kendinden bir rahmet ile örtmesi vardır.Lâkin sizler dâima doğruyu isteyin."[3]

---

[1] *Müslim, hadis no: 5024*
[2] *Müslim, hadis no: 5025*
[3] *Müslim, hadis no: 5036*

Âdem*-aleyhisselâm-*'ı topraktan yaratan Allah'a hamdolsun. Allah'ın basîret ve kalpleri onunla aydınlattığı Muhammed *-sallallahu aleyhi ve sellem-*'e, âline, ashâbına ve kıyâmet gününe kadar onun yolunda giden ve onun hidâyetine uyanlara da salât ve selâm olsun.

Sevgili Kardeşim!

***** Son ziyâretçinin kim olduğunu biliyor musun?

Son ziyâretçinin seni ziyâret etmesinden ve seninle buluşmasından ne istediğini biliyor musun?

Son ziyâretçinin senden neyi istediğini biliyor musun?

***** Hiç şüphesiz ki son ziyâretçi, senin malındaki bir şeye sahip olma hırsından veya yiyecek ve içeceğinde sana ortak olmak istemesinden veya borcunu ödemeye senin yardım etmeni veya birisinin yanında senin şefaatçi olmanı veyahut da yürütemediği bir işini senin yürütmeni istemesinden dolayı gelmemiştir.

***** Andolsun ki bu son ziyâretçi, sınırlı bir görev ve belirli bir mesele için sana gelmiştir.Ne sen, ne senin âilen ve ne de senin kabilen hatta yeryüzünde hiç kimse bu görevi yerine getirmekten ve onu gerçekleştirmekten onu savmaya gücü yetmez.

***** Üstelik sen yüksek saraylarda ikâmet etsen,aşılmaz surlar ve sağlam kalelerle korunsan, bekçi ve muhafızlardan yararlansan bile son ziyâretçinin senin yanına girmesine,seninle biraraya gelmesine ve hesabını görmesine hiç kimse engel olamaz.

***** Hiç şüphesiz ki son ziyâretçinin senin huzuruna girmesi için kapıya veya senden izin almaya veyahut sana gelmeden önce senden randevu almaya ihtiyacı yoktur.Bilakis o, işinde veya boş vaktinde, sıhhatinde veya hastalığında, zenginliğinde veya fakirliğinde, yolculuğunda ve mukim oluşunda, her an ve her durumda sana gelir.

Sevgili Kardeşim!

***** Bu ziyâretçinin, senin sözlerinden ve ağlamandan veya bağırmandan ve tevessülde bulunmalarından etkilenecek yumuşak bir kalbi yoktur.Son ziyâretçinin, hesaplarını gözden geçirmen ve işine bakman için sana süre tanıma ve mühlet verme imkânı yoktur!!

***** Aynı şekilde son ziyâretçi, ne bir hediye, ne de bir rüşvet kabul eder.Çünkü dünya mallarının hepsi, onun yanında hiçbir şey etmez.Hiçbir şey, onu geldiği gâyeyi yerine getirmekten savamaz, alıkoyamaz.

***** Hiç şüphesiz ki son ziyâretçi, seni istemektedir.

Son ziyâretçi, senden başka hiçbir şeyi istememektedir...

Son ziyâretçi, senin bir kısmını değil de her şeyini istemektedir...

Son ziyâretçi, senin yok olmanı ve seni ortadan kaldırmayı istemektedir...

Son ziyâretçi, senin ölmeni ve rûhunu almayı, nefsini helâk etmeyi ve bedenini öldürmeyi istemektedir.

Hiç şüphesiz ki son ziyâretçi, ölüm meleğidir!!

Nitekim Allah Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

{قُلْ يَتَوَفَّاكُم مَّلَكُ الْمَوْتِ الَّذِي وُكِّلَ بِكُمْ ثُمَّ إِلَى رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ} [سورة السجدة الآية:١١]

"(Ey Muhammed! Onlara) ***De ki: Size vekil kılınan ölüm meleği (eceliniz geldiğinde) sizin canınızı alacak*** *(ve bir an bile geç kalmayacak)* ***tır.Sonra siz, Rabbinize döndürüleceksiniz."*** [1]

Başka bir âyette şöyle buyurmaktadır:

{وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ وَيُرْسِلُ عَلَيْكُم حَفَظَةً حَتَّىَ إِذَا جَاءَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ تَوَفَّتْهُ رُسُلُنَا وَهُمْ لاَ يُفَرِّطُونَ} [سورة الأنعام الآية:٦١]

"O kulları üzerinde yegâne güç ve kuvvet sahibidir.Üzerinize *(amellerinizi ve sizi)* ***koruyan melekler gönderir. Nihayet birinize ölüm gelip çattığında elçilerimiz*** *(ölüm meleği ve onun yardımcıları)* ***onun ruhunu alırlar, onlar*** *(kendilerine emrolunan şeyi yerine getirmeleri konusunda)* ***kusur etmezler."*** [2]

---

[1] *Secde Sûresi: 11*
[2] *En'âm Sûresi: 61*

HAYAT TRENİ

Sevgili Kardeşim!

***** Ömrünün ister uzun olsun veya isterse kısa olsun, ölüm meleğinin ziyâretinin değişmez ve kesin olduğunu, geçmişte bilinen bir kader olduğunu bilmez misin?

***** Bu dünya yurdunda hepimizin birer yolcu olduğunu ve yolcunun varılacak yere ulaşması ve bagajını indirmesinin yakın olduğunu bilmez misin?

***** Hayatın dönmesinin durmaya yakın olduğunu ve hayat treninin son merhalesine yaklaştığını bilmez misin?

***** Sâlihlerden birisi ölünün üzerine ağlandığını işitince şöyle dedi: 'Yolcu olan bir topluluk, evine ulaşan bir yolcunun üzerine ağlıyorlar! Ne kadar şaşılacak bir durum!!

Kardeşim!

مَا زِلْتَ مُذْ صُوِّرْتَ فِي سَفَرٍ ... وَسَتَنْقَضِي وَسَيَنْقَضِي السَّفَرُ؟

Sen, yaratıldığından beri yolculuktasın?

Sen de** (birgün) **biteceksin, yolculuk da bitecek?

مَاذَا تَقُولُ وَ أَنْتَ فِي غُصَصٍ ... مَاذَا تَقُولُ وَ أَنْتَ تَحْتَضِرُ؟

Sen, ölüm sancısı çekerken ne diyeceksin?

Sen, rûhunu teslim ederken ne diyeceksin?

مَاذَا تَقُولُ وَ قَدْ وُضِعْتَ عَلَى .... ظَهْرِ السَّرِيرِ وَ أَنْتَ تُبْتَدَرُ؟

Sen, tabutun üzerine konulmuş bir haldeyken...

ve acele kabristana doğru götürülürken ne diyeceksin!..."

مَاذَا تَقُولُ وَ أَنْتَ فِي جَدَثٍ .... مَاذَا تَقُولُ وَ فَوْقَكَ الْمَدَرُ

Sen, kabirdeyken ne diyeceksin?

Sen, üzerinde toprak bulunurken ne diyeceksin?

مَاذَا تَقُولُ وَ قَدْ لَحِقْتَ بِمَا ... يَجْرِي عَلَيْهِ الرِّيحُ وَالْمَطَرُ

Sen, üzerinde rüzgârın estiği ve yağmurun yağdığı toprağa karışınca ne diyeceksin?

Sevgili Kardeşim!

Senin, Allah Teâlâ'nın haklarında şöyle dediği kimselerden olmandan Allah'a sığınırım:

{فَكَيْفَ إِذَا تَوَفَّتْهُمْ الْمَلائِكَةُ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ وَأَدْبَارَهُمْ} [سورة محمد الآية: ٢٧]

"Meleklerin onların canlarını alırken, onların yüzlerine ve sırtlarına vururlarken halleri nice olur?[1]

Veya Allah Teâlâ'nın haklarında şöyle dediği kimselerden olmandan Allah'a sığınırım:

{الَّذِينَ تَتَوَفَّاهُمُ الْمَلائِكَةُ ظَالِمِي أَنفُسِهِمْ فَأَلْقَوُاْ السَّلَمَ مَا كُنَّا نَعْمَلُ مِن سُوءٍ بَلَى إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ * فَادْخُلُواْ أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَلَبِئْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ} [سورة النحل الآيتان: ٢٨-٢٩]

"Nefislerine zulmederlerken meleklerin canlarını aldığı kimseler: *(Ölümü görünce)* ***Allah'ın emrine teslim olurlar*** *(ve Allah'ın dışında ibâdet ettiklerini inkâr ederek şöyle derler):* ***Biz hiçbir kötülük***

---

[1] *Muhammed Sûresi: 27*

yapmıyorduk *günah işlemiyorduk)****.****(Melekler onlara şöyle derler: Bilakis siz, o kötülüğü yapıyordunuz)****. Şüphesiz ki Allah, sizin yapmakta olduğuklarınızı çok iyi bilendir.O halde, içerisinde ebedî olarak kalmak üzere cehennemin kapılarından girin!*** *(Allah'a îmân etmekten ve yalnızca O'na ibâdet etmekten)* ***büyüklenenlerin yeri ne kötüdür!"*** [1]

Sevgili Kardeşim!

***** Ölüm meleğinin, seni ziyâret etmesiyle ömrünün sona erdiğini, amelinin kesileceğini ve amel defterinin dürüleceğini bilmez misin?

***** Ölüm meleğinin seni ziyâret etmesinden sonra bir tek sevap bile kazanmaya, bir rekât namaz bile kılmaya, Allah'ın kitabı Kur'an-ı Kerîm'den bir tek âyet bile okumaya, bir defa da olsa subhanallah veya elhamdulillah veya lâ ilâhe illallah veya Allahu Ekber veyahut estağfirullah demeye, bir gün bile oruç tutmaya veya basit bile olsa herhangi bir şeyi sadaka olarak vermeye, Beytullah'ı haccetmeye veya umre yapmaya, yakın akraba veya komşuya basit bir iyilik bile yapmaya gücünün yetmeyeceğini bilmez misin?

Şüphesiz ki amel zamanı geçmiştir.Hesabın görülmesi, iyiliklerle hataların karşılığının verilmesi kalmıştır.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmaktadır:

---

[1] *Nahl Sûresi: 28-29*

{حَتَّى إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ * لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا وَمِن وَرَائِهِم بَرْزَخٌ إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ} [سورة المؤمنون الآيتان: ٩٩-١٠٠]

*"**Nihâyet onlardan** (müşriklerden) **birisine ölüm gelip çattığında** (ve kendisi için hazırlanan azabı gördüğünde) **Rabbim! Beni** (dünyaya) **geri gönder ki** (dünyada yapmayı) **bıraktığım iyi iş** (Allah'a îmânı ve O'na itaatte bulunmayı) **yapayım, der.Hayır** (onun buna hakkı yoktur)**.Onun söylediği bu söz, ancak yalandır.Onların gerisinde ise yeniden dirilecekleri güne kadar** (dünyaya tekrar dönmelerine mâni olan) **bir berzah** (engel) **vardır."**[1]*

Ey Kardeşim!

***** Ölüm meleğiyle buluşmak için hani hazırlığın nerede?

Ölümden sonra kabirde.. Münker ve nekir adlı iki melek tarafından sorguya çekilirken.. Mahşer gününde.. Yeniden dirilirken.. Hesap verirken.. Amellerin tartıldığı hassas terazide.. Amel defterleri havada uçuşurken.. Sırat köprüsünden geçerken.. Ve Cebbâr olan Allah'ın huzurunda dururken.. Bu dehşet verici durumlar için hazırlığın hani nerede?

***** Adiyy b. Hâtim'den*-Allah ondan râzı olsun-* rivâyet olunduğuna göre, Peygamber*-sallallahu aleyi ve sellem-* şöyle buyurmaktadır:

((مَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ إِلاَّ سَيُكَلِّمُهُ اللَّهُ، لَيْسَ بَيْنَهُ وَبَيْنَهُ تُرْجُمَانٌ، فَيَنْظُرُ أَيْمَنَ مِنْهُ فَلاَ يَرَى إِلاَّ مَا قَدَّمَ، وَيَنْظُرُ أَشْأَمَ مِنْهُ فَلاَ يَرَى إِلاَّ مَا

[1] *Mü'minûn Sûresi: 99-100*

قَدَّمَ، وَيَنْظُرُ بَيْنَ يَدَيْهِ فَلاَ يَرَى إِلاَّ النَّارَ تِلْقَاءَ وَجْهِهِ، فَاتَّقُوا النَّارَ وَلَوْ بِشِقِّ تَمْرَةٍ ، وَلَوْ بِكَلِمَةٍ طَيِّبَةٍ)) [رواه البخاري ومسلم]

"Sizden hiç kimse yoktur ki Allah Teâlâ (kıyâmet günü) onunla konuşacak olmasın. Kendisiyle Allah arasında vasıta olmayacaktır. Sağına bakacak, işlediği amellerden başka bir şey göremeyecektir. Soluna bakacak, işlediği amellerden başka bir şey göremeyecektir. Önüne bakacak, önünde cehennemden başka bir şey göremeyecektir. Bir hurmanın yarısı kadar da olsa sadaka vererek veya güzel bir söz söyleyerek kendinizi cehennem azabından koruyun."[1]

Ey Kardeşim!

إِلَى كَمْ ذَا التَّرَاخِي وَالتَّمَادِي ... وَحَادِي الْمَوْتِ بِالْأَرْوَاحِ حَادِي

Ne zamana kadar gevşeklik ve ısrarcılık devam edecek?

Kendine çağıran ölüm, ruhları çağırmaya devam etmektedir.

فَلَوْ كُنَّا جَمَاداً لاَتَّعَظْنَا ... وَلَكُنَّا أَشَدُّ مِنَ الْجَمَادِ

Şayet bizler, cansız varlıklar olsaydık, öğüt alırdık,

Lâkin bizler, cansız varlıklardan da kötüyüz.

تُنَادِينَا الْمَنِيَّةُ كُلَّ وَقْتٍ ... وَمَا نُصْغِي إِلَى قَوْلِ الْمُنَادِي

Ölüm, her zaman bizlere seslenmekte,

Bizler ise ölümün çağrısına kulak vermiyoruz.

Son Yolcu

---

[1] *Buhârî ve Müslim*

İmam İbn-i Kayyim-*Allah ona rahmet etsin-* ***"Uddetu's-Sâbirîn"*** adlı kitabında Yezîd b. Meysera'dan rivâyet ettiğine göre, o şöyle der:

"Geçmiş ümmetlerden bir adam, çok miktarda mal toplayıp yığdı. Sonra âilesindeyken kendi kendine şöyle dedi:Yıllarca nimet içerisinde yaşa.Bunun üzerine ölüm meleği, kendisine bir miskin sûretinde geldi ve kapıyı çaldı.Âilesi dışarı çıkınca onlara:Bana ev sahibini çağırın, dedi. Âilesi:Senin gibisi için mi efendimiz dışarı çıksın? Dediler. Sonra bir süre öylece bekledi. Sonra tekrar kapıyı çaldı ve önceki gibi yaptı.Ardından şöyle dedi: Ona, benim ölüm meleği olduğumu haber verin.Onların efendisi bunu işitince dehşete kapılarak oturdu ve şöyle dedi:Ona tatlı söz söyleyin.Onlar: Allah sizi mübârek kılsın.Efendimizden başkasını istemiyor, dediler. Onların efendisi:Hayır, dedi.Bunun üzerine ölüm meleği yanına girdi ve şöyle dedi:Ayağa kalk ve yapmadığın vasiyetini yap.Zirâ ben, dışarı çıkmadan önce senin ruhunu alacağım.Bunun üzerine âilesi haykırdılar ve ağlamaya başladılar, dedi.Onların efendisi: Sandıkları ve malların konulduğu kapları açın,dedi.Bunun üzerine hepsini açtılar.Mala yöneldi, ona lânet ederek ve ona söverek şöyle demeye başladı:Ne lânetli bir malsın.Bana Rabbimi sen unutturdun.Beni, ecelim gelinceye kadar âhiret için salih amel işlemekten sen meşgul edip alıkoydun.

Bunun üzerine mal konuşmaya ve şöyle demeye başladı: Bana sövme! İnsanların gözünde düşük ve değersizken seni yücelten ben değil miydim?

Senin üzerinde benim eserim görünmüyor mu?

Sen, kralların ve efendilerin meclislerine gelirdin de içeriye girerdin ve Allah'ın salih kulları gelirlerdi de içeriye giremezlerdi. Öyle değil mi?

Sen, kralların ve efendilerin kızlarıyla evlenmek istediğinde evlenirdin,Allah'ın salih kulları,kralların ve soylu kimselerin kızlarıyla evlenmek istediklerinde evlendirilmezlerdi.Öyle değil mi?

Sen, beni şer yolunda harcardın da ben sana isyan etmezdim. Öyle değil mi?

Şayet sen, beni Allah yolunda harcamış olsaydın, sana karşı gelmezdim.Sen, azarlanmaya benden daha lâyıksın. Ey Âdem oğlu! Ben ve siz,ancak topraktan yaratıldık. Beni hayırda da harcayan vardır, şer ve günahta da harcayan vardır...

İşte mal, böyle konuşmaktadır. O halde ondan sakının.

Ey Sevgili Kardeşim!

Kendinle başbaşa kaldığında kendini hesaba çekmeli ve ecelinin süratle bitmekte olduğunu hatırlamalısın.Boş vakitlerini ihtiyaç duyacağın ve zor anların için ciddiyetle çalışmalısın. Bir işi yapmadan önce onun senin amel defterine kaydedileceğini düşünmelisin.Biriktirip yığdığın malların hani nerede? Belâlardan ve dehşetli durumdan malların seni kurtaracak mı?

Hayır! Bilakis sen, mallarını sana teşekkür bile etmeyecek birisine bırakıyor ve özürünü kabul etmeyecek birisinin huzuruna günahlarınla çıkıyorsun!!

Ey Kardeşim!

Sakın hakkında şöyle denilen kimseden olmayasın:

وَمُنْتَظِرٌ لِلْمَوْتِ فِي كُلِّ لَحْظَةٍ ... يُشَيِّدُ وَيَبْنِي دَائِماً وَيُحَصِّنُ

"O, her an ölümü bekleyen...

Devamlı bina dikiyor, inşa ediyor ve onu muhkem yapıyor.

لَهُ حِينٌ تَبْلُوهُ حَقِيقَةُ مُوقِنٍ ... وَأَعْمَالُهُ أَعْمَالُ مَنْ لَيْسَ يُوقِنُ

Başına bir belâ geldiğinde onun gerçek olduğuna inanır...

Ancak yaptıkları, inanmayan kimsenin yaptıkları gibidir.

عِيَانٌ كَإِنْكَارٍ وَكَالْجَهْلِ عِلْمُهُ .... بِمَذْهَبِهِ فِي كُلِّ مَا يَتَيَقَّنُ

Her şeyi kesin olarak bildiği halde, açıkça bilineni inkâr eden gibi, bilgisizliği ise bilgili olan gibidir.

SON ZİYÂRETÇİYİ NASIL KARŞILAMALIYIZ?

Sevgili Kardeşim!

Son ziyâretçi şu şekilde karşılanır:

1.Allah Teâlâ'ya,meleklerine,kitaplarına,peygamberlerine, âhiret gününe, kaderin hayrına ve şerrine îmân etmekle son ziyâretçi karşılanır.

2. Beş vakit farz namazları vakitleri içerisinde, câmilerde müslümanlarla birlikte kılmaya devam etmekle, namazlarda huşu içerisinde olmaya gayret etmekle ve namazın anlamını düşünmekle son ziyâretçi karşılanır.Kadının, namazını evinde kılması daha fazîletlidir.

3. Farz olan zekâtları, vaktinde ve dînen takdir olunan ölçülere ve özelliklere göre vermekle son ziyâretçi karşılanır.

4. Farz olduğuna îmân ederek ve ecrini Allah Teâlâ'dan umarak Ramazan orucunu tutmakla son ziyâretçi karşılanır.

5. Her türlü günahlardan uzak bir şekilde yapılan hac ile son ziyâretçi karşılanır.Zirâ kabul olunan haccın karşılığı, ancak cennettir.Ramazan ayında yapılan umre ise Peygamber *-sallallahu aleyhi vesellem-* ile birlikte yapılan hacca denktir.

6. Nâfile ibâdetleri edâ etmekle son ziyâretçi karşılanır. Bu nâfile ibâdetler, namaz, zekât, oruç ve hac gibi farz ibâdetlere ilâve olarak yapılan ibâdetlerdir.

Nitekim Allah Teâlâ kudsi bir hadiste şöyle buyurmaktadır:

((وَلاَ يَزَال عَبْدِي يَتَقَرَّب إِلَيَّ بِالنَّوَافِلِ حَتَّى أُحِبّهُ)) [رواه البخاري]

"Kulum, bana nâfile ibâdetlerle bana yakınlaştıkça** (tevessülde bulundukça)**, ben onu severim." [1]

7. Her türlü günah ve kötülüklere bir daha dönmemek üzere tevbe etmekle ve vakitleri, bol bol istiğfarda bulunmakla, Allah'ı zikretmekle ve Allah'ın hoşuna giden her türlü amellerle değerlendirmeye azmetmekle son ziyâretçi karşılanır.

8. Allah Teâlâ'ya ihlasla ve her türlü işte riyâyı terketmekle son ziyâretçi karşılanır.

Nitekim Allah Teâlâ ihlas konusunda şöyle buyurmaktadır:

{وَمَا أُمِرُوا إِلاّ لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ وَيُقِيمُوا الصَّلاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ وَذَلِكَ دِينُ الْقَيِّمَةِ} [سورة البينة الآية: ٥]

"Oysa onlara, dîni yalnızca O'na hâlis kılarak ve hanîfler olarak** (şirkten meylederek) **Allah'a ibâdet etmeleri, namazı dosdoğru kılmaları ve zekâtı** (hak edene) **vermeleri emrolunmuştu.İşte dosdoğru dîn budur." [2]

9. Allah Teâlâ'yı ve Rasûlü Muhammed-*sallallahu aleyhi ve sellem*-'i sevmekle son ziyâretçi karşılanır.Bu da Peygamber Efendimiz Muhammed-*sallallahu aleyhi ve sellem*-'e uymakla ancak tamam olur.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmaktadır:

---

[1] *Buhârî*
[2] *Beyyine Sûresi: 5*

{قُلْ إِن كُنتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُــورٌ رَّحِيمٌ} [سورة آل عمران الآية: ٣١]

"(Ey Muhammed!) De ki: Allah'ı gerçekten seviyorsanız, bana uyun** (açık ve gizli her halinizde bana îmân edin) **ki Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın.Allah** (mü'min kullarının günahlarını) **çok bağışlayan ve** (onlara) **merhamet edendir." [1]

10. Allah için sevmek, Allah için buğzetmek, Allah için dostluk beslemek ve Allah için düşmanlık etmekle son ziyâretçi karşılanır.Bu ise uzak bile olsalar, mü'minleri sevmeyi ve yakın bile olsalar kâfirlere buğzetmeyi gerektirir.

Nitekim bir şâir bu konuda şöyle der:

Allah için olan her sevgi kalıcıdır,

Her iki halde, bolluk ve darlıkta bile.

O'ndan başkası için olan her sevgi,

Ateşe verildiğinde alevini artıran halfa otu [2] gibidir.

11. Allah Teâlâ'dan korkmak,Kur'an-ı Kerîm ile amel etmek, az olana râzı olmak ve âhiret günü için hazırlık yapmakla son ziyâretçi karşılanır.İşte bu, tâkvânın hakikatidir.

12. Belâ ve musîbet anında sabretmek, bolluk anında şükretmek, gizli ve açık her halde Allah Teâlâ'ın kendisini kontrol altında tuttuğunu düşünmek, O'nun katındaki fazîlet ve lütfu ümit edip arzulamakla son ziyâretçi karşılanır.

---

[1] *Âl-i İmrân Sûresi: 31*

[2] ***Halfa otu:*** *Kenevire benzeyen ve liflerinden çeşitli dokuma yapılabilen buğdaygillerden bir bitkidir.Bitki bilimindeki adı, Stipa Tenacissima'dır. (Mütercim)*

13. Allah Teâlâ'ya güzel bir şekilde tevekkül etmekle son ziyâretçi karşılanır.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmaktadır:

{وَعَلَى اللَّهِ فَتَوَكَّلُواْ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ} [سورة المائدة من الآية: ٢٣]

"Eğer îmân ediyorsanız, yalnızca Allah'a tevekkül edin." [1]

14. Faydalı ilim talep etmek, onu yaymaya çalışmak ve insanlara öğretmekle son ziyâretçi karşılanır.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmaktadır:

{يَرْفَعِ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ} [سورة المجادلة من الآية: ١١]

"Allah, sizden îmân edenleri ve kendilerine ilim verilenleri derece bakımından yüceltir.Allah, yaptıklarınızdan haberdârdır." [2]

Allah Teâlâ başka bir âyette şöyle buyurmaktadır:

{وَإِذَ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ الَّذِينَ أُوتُواْ الْكِتَابَ لَتُبَيِّنُنَّهُ لِلنَّاسِ وَلاَ تَكْتُمُونَهُ فَنَبَذُوهُ وَرَاء ظُهُورِهِمْ وَاشْتَرَوْاْ بِهِ ثَمَنًا قَلِيلاً فَبِئْسَ مَا يَشْتَرُونَ} [سورة آل عمران الآية: ١٨٧]

"(Ey Muhammed!) ***Hatırlar mısın? Allah, kendilerine kitap verilenlerden*** *(yahûdî ve hıristiyanlardan)****: "Onu mutlaka insanlara açıklayacaksınız ve onu gizlemeyeceksiniz!" diye kesin bir söz almıştı.Onlar ise onu*** *(verdikleri sözü)* ***sırtlarının arkasına attılar ve*** *(hakkı gizlemelerine ve kitabı tahrif etmelerine)* ***karşılık onu az***

---

[1] *Mâide Sûresi: 23*
[2] *Mücâdele Sûresi: 11*

bir değere sattılar.*(Verdikleri sözü yerine getirmemeleri ve kitabı tahrif etmeleri konusunda)* ***yaptıkları alış-veriş,ne kötüdür!"*** [1]

15. Öğrenmek, öğretmek, sınırlarıyla hükümlerini korumak, helal ve haramını bilmek sûretiyle Kur'an-ı Mecîd'e tâzim göstermekle son ziyâretçi karşılanır.

Nitekim Peygamber*-sallallahu aleyhi vesellem-* şöyle buyurmaktadır:

((**خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ**)) [رواه البخاري]

"Sizin en hayırlınız, Kur'an'ı öğrenen ve öğreteninizdir." [2]

16. Allah yolunda cihad etmek, O'nun yolunda mevzi almak,düşman karşısında sebât göstermek ve savaş meydanından kaçmamakla son ziyâretçi karşılanır.

Nitekim Peygamber*-sallallahu aleyhi vesellem-* şöyle buyurmaktadır:

((**لاَ تَتَمَنَّوْا لِقَاءَ الْعَدُوِّ وَسَلُوا اللَّهَ الْعَافِيَةَ فَإِذَا لَقِيتُمُوهُمْ فَاصْبِرُوا وَاعْلَمُوا أَنَّ الْجَنَّةَ تَحْتَ ظِلاَلِ السُّيُوفِ**)) [رواه البخاري ومسلم]

"Düşmanla karşılaşmayı temennî etmeyin.Allah'tan âfiyet dileyin. Onlarla *(düşmanla)* ***karşılaştığınız zaman sabredin*** *(sebât gösterin).* ***Biliniz ki cennet, kılıçların gölgeleri altındadır."*** [3]

17. Yalan söylemek, gıybet etmek, koğuculuk yapmak, küfretmek,lânet etmek,söz ve şarkılardaki çirkin sözleri söylemek gibi haramlardan dili korumakla son ziyâretçi karşılanır.

---

[1] *Âl-i İmrân Sûresi: 187*
[2] *Buhârî*
[3] *Buhârî ve Müslim.*
"Cennet, kılıçların gölgeleri altındadır" sözünden kastedilen; cihadın ve kâfirlerle savaşa katılmanın, cennete götüren bir yol ve cennete girmenin sebeplerinden birisi olduğudur. (Mütercim).

Nitekim Peygamber-*sallallahu aleyhi vesellem-* şöyle buyurmaktadır:

((مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلاَ يُؤْذِ جَارَهُ، وَمَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيُكْرِمْ ضَيْفَهُ، وَمَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيَقُلْ خَيْرًا أَوْ لِيَصْمُتْ)) [رواه البخاري ومسلم]

"Allah'a ve âhiret gününe îmân eden, komşusuna eziyet etmesin. Allah'a ve âhiret gününe îmân eden,misâfirine ikramda bulunsun. Allah'a ve âhiret gününe îmân eden,ya hayrı söylesin, ya da sussun." [1]

18. Ahde vefâ göstermek, emânetleri ehline vermek ve ihânet etmemekle son ziyâretçi karşılanır.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmaktadır:

{يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ أَوْفُواْ بِالْعُقُودِ} [سورة المائدة من الآية: ١]

"Ey îmân edenler! Akitleri yerine getirin..." [2]

Başka bir âyette şöyle buyurmaktadır:

{فَإِنْ أَمِنَ بَعْضُكُم بَعْضًا فَلْيُؤَدِّ الَّذِي اؤْتُمِنَ أَمَانَتَهُ وَلْيَتَّقِ اللَّهَ رَبَّهُ وَلاَ تَكْتُمُواْ الشَّهَادَةَ وَمَن يَكْتُمْهَا فَإِنَّهُ آثِمٌ قَلْبُهُ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ} [سورة البقرة من الآية: ٢٨٣]

"Birbirinize güveniyorsanız, kendisine güvenilen kimse emâneti sahibine versin ve Rabbi olan Allah'tan korksun.Ayrıca şahitliği gizlemeyin.Her kim, onu gizlerse, muhakkak ki o kalbi günahkâr olandır.Şüphesiz Allah, yaptıklarınızı hakkıyla bilendir." [3]

---

[1] *Buhârî ve Müslim*
[2] *Mâide Sûresi: 1*
[3] *Bakara Sûresi: 283*

19. Zinâ etmeyi, içki içmeyi, Allah'ın öldürmeyi haram kıldığı canı haksız yere öldürmeyi, zulmü, hırsızlığı, insanların mallarını bâtıl yollardan yemeyi, fâiz yemeyi, dînen hak etmediği şeyi yemeyi terketmekle son ziyâretçi karşılanır.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmaktadır:

{قُلْ إِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّيَ الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ وَالإِثْمَ وَالْبَغْيَ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَأَن تُشْرِكُواْ بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهِ سُلْطَانًا وَأَن تَقُولُواْ عَلَى اللَّهِ مَا لاَ تَعْلَمُونَ} [سورة الأعراف الآية: ٣٣]

" (Ey Muhammed! Onlara) ***De ki:Rabbim ancak hayasızlıkları, onlardan hem açık, hem de gizli olanı, her türlü günahı, haksız yere haddi aşmayı, hakkında hiçbir delil indirmediği bir şeyi Allah'a ortak koşmanızı ve Allah hakkında bilmediğiniz şeyleri söylemenizi haram kılmıştır."***[1]

20. Yiyecek ve içeceklerde harama helale dikkat etmek, bunların helal olmayanlarından kaçınıp onları terketmekle son ziyâretçi karşılanır.

Nitekim Allah Teâlâ haram kılınan şeyler hakkında şöyle buyurmaktadır:

{حُرِّمَتْ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةُ وَالْدَّمُ وَلَحْمُ الْخِنْزِيرِ وَمَا أُهِلَّ لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ وَالْمُنْخَنِقَةُ وَالْمَوْقُوذَةُ وَالْمُتَرَدِّيَةُ وَالنَّطِيحَةُ وَمَا أَكَلَ السَّبُعُ إِلاَّ مَا ذَكَّيْتُمْ وَمَا ذُبِحَ عَلَى النُّصُبِ} [سورة المائدة من الآية: ٣]

"Ölü, kan, domuz eti, Allah'tan başkası adına kesilenler, boğulmuş, vurulmuş, yuvarlanmış, boynuzlanmış ve yırtıcı hayvan tarafından

---

[1] *A'râf Sûresi: 33*

yenilmiş olanlar -ölmeden önce kestikleriniz müstesna-, dikili taşlar üzerine boğazlananlar size haram kılındı." [1]

21. Ana-babaya her türlü iyilikte bulunmak, sıla-i rahimde bulunmak, müslüman kardeşleri ziyâret etmek ve onların eziyetlerine sabretmek, yakın olsun, uzak olsun herkese iyilikte bulunmaya çalışmakla son ziyâretçi karşılanır.

Nitekim Peygamber-*sallallahu aleyhi vesellem*- bu konuda şöyle buyurmaktadır:

((اَلْمُسْلِمُ أَخُو الْمُسْلِمِ لاَ يَظْلِمُهُ وَلاَ يُسْلِمُهُ، وَمَنْ كَانَ فِي حَاجَةِ أَخِيهِ كَانَ اللَّهُ فِي حَاجَتِهِ، وَمَنْ فَرَّجَ عَنْ مُسْلِمٍ كُرْبَةً فَرَّجَ اللَّهُ عَنْهُ كُرْبَةً مِنْ كُرُبَاتِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ، وَمَنْ سَتَرَ مُسْلِمًا سَتَرَهُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ))

[رواه البخاري ومسلم]

"Müslüman, müslümanın** (dînde) **kardeşidir.Ona zulmetmesin, onu kendisine eziyet edecek kimseye bırakmasın veya başına gelen belâ içinde bırakmasın** (bilakis ona yardım etsin).**Kim, müslüman kardeşinin bir ihtiyacını giderirse,Allah da onun ihtiyacını giderir. Kim, bir müslümandan bir sıkıntı ve kederini giderirse,Allah da kıyâmet gününün sıkıntı ve kederlerinden birisini ondan giderir. Kim, bir müslümanı çirkin bir fiil işlerken görür de onu insanlara teşhir etmeyip bu ayıbını örterse,Allah da kıyâmet günü onun ayıbını örter." [2]

22. Hastalarla kabirleri ziyâret etmek ve cenâzeyi defnetme işine eşlik etmekle son ziyâretçi karşılanır.Çünkü cenâzeyi

---

[1] *Mâide Sûresi: 3*
[2] *Buhârî ve Müslim*

defnetme işine eşlik etmek,insana âhireti hatırlatır ve dünyadan vazgeçmeyi ve el çekmeyi sağlar.

23. İpek, altın, gümüş, elbiseyi aşık kemiklerinden aşağıya gelecek şekilde uzun giymek gibi, haram olan elbise ve kıyâfetleri giymemek veya yeme ve içmede kullanılmak üzere imal edilen altın ve gümüş kapları kullanmamakla son ziyâretçi karşılanır.Çünkü bütün busayılanlar, haramdır.

24. Kadınların, vücûdun tamamını örten, vücût hatlarını göstermeyen, şeffat olmayan, bakışları celbetmeyen ve fitneye dâvetiye çıkarmayan dînî hicaba sıkı sıkıya bağlanmaları ve fitneye sevketmek, içgüdüyü harekete geçirmek ve şehvete dâvetiye çıkarmaktan başka bir gâye için imal edilmeyen kâfir kadınların giysilerini giyerek onlara benzemekten sakınmakla son ziyâretçi karşılanır.

25. Harcama ve giderde orta yolu izlemek,nimeti korumak ve malı saçıp savurmamakla son ziyâretçi karşılanır.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmaktadır:

{وَلاَ تُبَذِّرْ تَبْذِيرًا * إِنَّ الْمُبَذِّرِينَ كَانُواْ إِخْوَانَ الشَّيَاطِينِ وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِ كَفُورًا} [سورة الإسراء الآيتان: ٢٦-٢٧]

"Gereksiz yere de *(malını)* ***saçıp savurma. Şüphesiz ki*** *(mallarını Allah'a isyanda)* ***saçıp savuranlar, şeytanların dostlarıdırlar.Şeytan ise Rabbin****(in nimetin)****e karşı çok nankördür."*** [1]

Peygamber*-sallallahu aleyhi vesellem-* de malı boşa harcamayı ve israf etmeyi yasaklamıştır.[1]

---

[1] *İsrâ Sûresi: 26-27*

26. Kin, haset, düşmanlık, nefret ve haksız yere müslüman erkek ve kadınların ırzlarını diline dolayıp onları çekiştirmek gibi çirkin hasletleri terketmekle son ziyâretçi karşılanır.

Nitekim Peygamber*-sallallahu aleyhi vesellem-* bu konuda şöyle buyurmaktadır:

((لاَ تَحَاسَدُوا وَلاَ تَنَاجَشُوا وَلاَ تَبَاغَضُوا وَلاَ تَدَابَرُوا، وَلاَ يَبِعْ بَعْضُكُمْ عَلَى بَيْعِ بَعْضٍ، وَكُونُوا عِبَادَ اللَّهِ إِخْوَانًا، الْمُسْلِمُ أَخُو الْمُسْلِمِ لاَ يَظْلِمُهُ وَلاَ يَخْذُلُهُ وَلاَ يَحْقِرُهُ، التَّقْوَى هَاهُنَا - وَيُشِيرُ إِلَى صَدْرِهِ ثَلاَثَ مَرَّاتٍ- بِحَسْبِ امْرِئٍ مِنَ الشَّرِّ أَنْ يَحْقِرَ أَخَاهُ الْمُسْلِمَ، كُلُّ الْمُسْلِمِ عَلَى الْمُسْلِمِ حَرَامٌ: دَمُهُ وَمَالُهُ وَعِرْضُهُ)) [رواه مسلم]

"Birbirinize haset etmeyin.Başkasını aldatmak için almayacağınız malın fiyatını arttırmayın.Birbirinize buğzetmeyin.Birbirinize sırt çevirmeyin.Birbirinizin alış-verişi üzerine alış-veriş yapmasın. Ey Allah'ın kulları kardeş olun.Müslüman, müslümanın *(dînde)* ***kardeşidir.Ona zulmetmesin.Onu yardımsız bırakmasın.Onu hakîr görmesin.-Üç defa göğsüne işâret ederek- takvâ işte buradadır. Müslümanın, müslüman kardeşini hakîr görmesi ona şer olarak yeterlidir.Müslümanın her şeyi haramdır: Kanı, malı ve namusu."*** [2]

27. İyiliği emretmek ve kötülükten alıkoymak, hikmet ve güzel öğüt yolunu izlemek sûretiyle Allah Teâlâ'nın dînine dâvet etmekle son ziyâretçi karşılanır.

---

[1] *Buhârî ve Müslim*
[2] *Müslim*

28.İnsanlar arasında adâletli davranmak, iyilik ve takvâda yardımlaşmakla son ziyâretçi karşılanır.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmaktadır:

{وَإِذَا قُلْتُمْ فَاعْدِلُواْ وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَى} [سورة الأنعام من الآية: ١٥٢]

"Konuştuğunuz zaman –akrabanız da olsa- adâletli olun"[1]

Başka bir âyette şöyle buyurmaktadır:

{وَتَعَاوَنُواْ عَلَى الْبرِّ وَالتَّقْوَى وَلاَ تَعَاوَنُواْ عَلَى الإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ} [سورة المائدة من الآية: ٢]

*"(Ey mü'minler!) **İyilik ve takvâda birbirinizle yardımlaşın. Günah ve düşmanlıkta birbirinizle yardımlaşmayın.**"*[2]

29. Alçakgönüllülük, merhamet, yumuşak huyluluk, hayâ, yumuşakbaşlılık, öfkesine hakim olmak ve cömertlilik gibi güzel ahlaka sahip olmak ve kibir, gurur, dikbaşlılık ve hakkı kabul etmemezlik gibi kötü ahlakı terketmekle son ziyâretçi karşılanır.

30. En iyi şekilde evlâtların ve eşlerin haklarını vermek ve onlara gerek duydukları dînleriyle ilgili şeyleri öğretmekle son ziyâretçi karşılanır.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmaktadır:

{يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قُوا أَنفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ عَلَيْهَا مَلائِكَةٌ غِلاظٌ شِدَادٌ لا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ} [سورة التحريم الآية: ٦]

"Ey îmân edenler! Kendinizi ve ailelerinizi yakıtı insanlar ve taşlar olan o ateşten koruyun ki, onun üzerinde iriyarı, sert tabiatlı

[1] *En'âm Sûresi: 152*
[2] *Mâide Sûresi: 2*

melekler vardır.Kendilerine verdiği emirlerde Allah'a asla isyan etmezler.Emredildiklerini yerine getirirler." [1]

31. Selâmı almak ve selâm vermek, hapşıran kimseye 'Yerhamukellah' (Allah sana merhamet etsin) diyerek hayır duâ etmek, misâfire ve komşuya ikramda bulunmak,elinden geldiği kadarıyla günahkâr kimselerin işledikleri günahları yaymayıp örtmekle son ziyâretçi karşılanır.

Nitekim Peygamber*-sallallahu aleyhi ve sellem-* bu konuda şöyle buyurmaktadır:

((مَنْ سَتَرَ مُسْلِمًا سَتَرَهُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ)) [مسلم]

"Kim, bir müslümanı çirkin bir fiil işlerken görür de onu insanlara teşhir etmeyip bu ayıbını örterse,Allah da kıyâmet günü onun ayıbını örter." [2]

32. Ölüm gelmeden önce dünyaya meyletmemek ve dünyada uzun süre yaşamayacağına kanaat getirmekle son ziyâretçi karşılanır.

Nitekim Peygamber*-sallallahu aleyhi ve sellem-* bu konuda şöyle buyurmaktadır:

((إِنَّ الدُّنْيَا حُلْوَةٌ خَضِرَةٌ، وَإِنَّ اللَّهَ مُسْتَخْلِفُكُمْ فِيهَا فَيَنْظُرُ كَيْفَ تَعْمَلُونَ، فَاتَّقُوا الدُّنْيَا، وَاتَّقُوا النِّسَاءَ، فَإِنَّ أَوَّلَ فِتْنَةِ بَنِي إِسْرَائِيلَ كَانَتْ فِي النِّسَاءِ)) [رواه مسلم]

---

[1] *Tahrim Sûresi: 6*
[2] *Müslim*

***"Şüphesiz ki dünya, güzel vetatlıdır, yumuşak ve sevimlidir.** (Renk ve lezzetiyle insanları fitneye düşürür)**.Allah Teâlâ, kendisine itaat edip etmediğinizi görmek için sizi dünyada önceki ümmetlere halifeler kılmıştır.Dünyadan** (âhirette size yardımcı olacak kadarının fazlasını talep etmekten) **sakının.Kadınların hîlesinden de sakının.Zirâ İsrâiloğullarını fitneye düşüren ilk şey, kadınlar olmuştur."** [1]*

33. Namusları kıskanmak, yollarda veya televizyon ekranları ve uydu aracılığıyla yayın yapan kanallarda Allah Teâlâ'nın haram kıldığı şeylere bakmaktan gözü korumakla son ziyâretçi karşılanır.

34. Boş ve faydasız sözlerden, eğlence ve oyundan yüz çevirmek, şerefli şeyleri almak ve önemsiz işleri terketmekle son ziyâretçi karşılanır.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmaktadır:

{وَإِذَا سَمِعُوا اللَّغْوَ أَعْرَضُوا عَنْهُ وَقَالُوا لَنَا أَعْمَالُنَا وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ سَلامٌ عَلَيْكُمْ لا نَبْتَغِي الْجَاهِلِينَ} [سورة القصص الآية: **٥٥**]

***" Onlar** (mü'minler)**, boş söz işittikleri zaman ondan yüz çevirirler** (kulak asmazlar) **ve: Bizim işlerimiz bize (onlardan vazgeçmeyiz), sizin işleriniz size** (günahları da üzerinizdedir)**. Size selâm olsun. Biz câhilleri muhatap edinmek istemeyiz, derler."** [2]*

---

[1] *Müslim*
[2] *Kasas Sûresi: 55*

35. Peygamber-*sallallahu aleyhi ve sellem*-'in ashâbına sevgi ve muhabbet beslemek, onlara kin ve nefret beslememek, onlara sövmemekle son ziyâretçi karşılanır.

Nitekim Peygamber-*sallallahu aleyhi ve sellem*- bu konuda şöyle buyurmaktadır:

((مَنْ سَبَّ أَصْحَابِي فَعَلَيْهِ لَعْنَةُ اللهِ وَالْمَلائِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ))

[رواه الطبراني وحسنه الألباني]

"Kim ashâbıma söverse, Allah'ın, meleklerin ve insanların hepsinin lâneti onun üzerine olsun." [1]

36. İnsanların arasını düzeltmek, iki hasım arasındaki ayrılık gediğinin daha fazla büyümemesi için bu iki hasmın görüşlerini birbirine yaklaştırmaya çalışmakla son ziyâretçi karşılanır.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmaktadır:

{إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ} [سورة الحجرات الآية: ١٠]

"Mü'minler ancak** (dînde) **kardeştirler.Öyleyse kardeşlerinizin arasını bulup-düzeltin ve Allah'tan korkup-sakının; umulur ki rahmet olunursunuz." [2]

37. Kâhinlere, müneccimlere, sihirbazlara ve falcılara gitmemekle son ziyâretçi karşılanır.

Nitekim Peygamber-*sallallahu aleyhi ve sellem*- şöyle buyurmaktadır:

---

[1] *Taberânî rivâyet etmiş, Elbânî de hadisin hasen olduğunu belirtmiştir.*
[2] *Hucurat Sûresi: 10*

((مَـنْ أَتَـى كَاهِنًـا أَوْ عَرَّافًـا فَصَـدَّقَهُ بِمَـا يَقُـولُ فَقَـدْ كَفَـرَ بِمَـا أُنْـزِلَ عَلَـى مُحَمَّدٍ صَلَّـى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)) [رواه أحمد وأبو داود والترمذي]

"Kim bir kâhine veya falcıya gider de ona bir şey hakkında sorar ve onun söylediklerini tasdik ederse, Muhammed**-sallallahu aleyhi ve sellem-**'e ineni inkâr etmiş olur." [1]

38. Kadının kocasına itaat etmesi, kocasının malını, evlâdını ve ırzını korumasıyla son ziyâretçi karşılanır.

Nitekim Peygamber-*sallallahu aleyhi ve sellem-* şöyle buyurmaktadır:

((إِذَا صَـلَّتْ الْمَـرْأَةُ خَمْسَـهَا، وَصَـامَتْ شَـهْرَهَا، وَحَصَّـنَتْ فَرْجَهَـا، وَأَطَاعَتْ زَوْجَهَا، قِيلَ لَهَا ادْخُلِي الْجَنَّةَ مِنْ أَيِّ أَبْوَابِ الْجَنَّةِ شِئْتِ))

[رواه أحمد و ابن حبان وصححه الألباني]

"Bir kadın, beş vakit namazını kılar, Ramazan orucunu tutar, namusunu korur ve kocasına itaat ederse, ona: 'Cennetin** (sekiz) **kapısından hangisinden dilersen** (içeriye) **gir' denilir." [2]

39. Dînde bid'at çıkarmamakla veya bâtıla ve dalâlete çağırmamakla son ziyâretçi karşılanır.

Nitekim Peygamber-*sallallahu aleyhi ve sellem-* bu konuda şöyle buyurmaktadır:

((مَنْ أَحْدَثَ فِي أَمْرِنَا هَذَا مَا لَيْسَ مِنْهُ فَهُوَ رَدٌّ)) [متفق عليه]

"Her kim, bu işimizde** (dînimizde) **olmayan bir şeyi ona ihdâs ederse** (yenilik çıkarırsa)**, o ihdâs ettiği şey kendisine iâde olunur." [3]

---

[1] *Hadisi, İmam Ahmed, Ebû Dâvûd ve Tirmizî rivâyet etmişlerdir.*
[2] *İmam Ahmed ve İbn-i Hibbân rivâyet etmiş, Elbânî de hadisin sahih olduğunu belirtmiştir.*
[3] *Buhârî ve Müslim*

40. Kadınlar saçlarına (peruk gibi) saç eklememek, vücutlarına dövme yaptırmamak, kaşlarını aldırmamak, dişleri inceltip arasını açmamakla son ziyâretçi karşılanır.

Nitekim Peygamber-*sallallahu aleyhi ve sellem*- bu konuda şöyle buyurmaktadır:

((لَعَنَ اللَّهُ الْوَاصِلَةَ وَالْمُسْتَوْصِلَةَ وَالْوَاشِمَةَ وَالْمُسْتَوْشِمَةَ))[متفق عليه]

"Kendisi veya başkası için saçına saç ekleyen, başkasından saçına saç eklemesini isteyen, vücûduna dövme yapan ile vücûduna dövme yapılmasını isteyen kadına Allah lânet etsin." [1]

Abdullah b. Mes'ud'dan-*Allah ondan râzı olsun*- rivâyet olunduğuna göre, o şöyle demiştir:

((لَعَنَ اللَّهُ الْوَاشِمَاتِ وَالْمُسْتَوْشِمَاتِ وَالنَّامِصَاتِ وَالْمُتَنَمِّصَاتِ وَالْمُتَفَلِّجَاتِ لِلْحُسْنِ الْمُغَيِّرَاتِ خَلْقَ اللَّهِ)) [رواه مسلم]

"Vücûtlarına dövme yaptıran, vücûtlarına dövme yapılmasını isteyen, kaşlarını alan ve kaşlarını aldıran, dişlerinin arasını incelterek bölüp Allah'ın yarattığını değiştiren kadınlara Allah lânet etsin." [2]

41.Müslümanları gözetlememek,onların gizli yönlerini araştırmamak ve onlara eziyet etmemekle son ziyâretçi karşılanır.

Nitekim Peygamber-*sallallahu aleyhi ve sellem*- bu konuda şöyle buyurmaktadır:

---

[1] *Buhârî ve Müslim*
[2] *Müslim*

((يَـا مَعْشَـرَ مَـنْ آمَـنَ بِلِسَـانِهِ وَلَـمْ يُفِـضْ الْإِيمَـانُ إِلَـى قَلْبِـهِ لاَ تُـؤْذُوا الْمُسْلِمِينَ وَلاَ تُعَيِّرُوهُمْ وَلاَ تَتَّبِعُوا عَوْرَاتِهِمْ فَإِنَّهُ مَنْ تَتَبَّعَ عَوْرَةَ أَخِيهِ الْمُسْلِمِ تَتَبَّعَ اللَّهُ عَوْرَتَهُ وَمَنْ يَتَّبِعْ اللَّهُ عَوْرَتَهُ يَفْضَحْهُ وَلَوْ فِي جَوْفِ رَحْلِهِ))

[رواه الترمذي]

"Ey dilleri ile îmân eden ve kalplerine îmânın aslı ve kemali ulaşmayanlar! *(Dilleri ve kalpleriyle îmân eden)* ***müslümanlara eziyet etmeyin.****(Geçmiş günahlarından dolayı)* ***onları ayıplamayın. Onların gizli yönlerini araştırmayın. Zira kim müslüman kardeşinin ayıbını ortaya çıkarmaya çalışırsa, Allah da onun ayıbını ortaya çıkarır. Allah kimin ayıbını ortaya çıkarırsa,*** *(insanlardan gizlenmiş bir halde)* ***evinin içinde bile olsa onu rezil eder."*** [1]

CENÂZE NAMAZININ FAZÎLETİ:

Ebû Hureyre'den*-Allah ondan râzı olsun-* rivâyet olunduğuna göre, Rasûlullah*-sallallahu aleyhi ve sellem-* şöyle buyurmaktadır:

((مَنْ شَهِدَ الْجَنَازَةَ حَتَّى يُصَلَّى عَلَيْهَا فَلَهُ قِيرَاطٌ، وَمَنْ شَهِدَهَا حَتَّى تُـدْفَنَ فَلَـهُ قِيرَاطَـانِ، قِيـلَ: وَمَـا الْقِيرَاطَـانِ؟ قَـالَ: مِثْـلُ الْجَبَلَـيْنِ الْعَظِيمَيْنِ)) [متفق عليه]

---

[1] *Tirmizî*

"Kim cenâze namazı kılınıncaya kadar cenâzeye eşlik ederse, ona bir Kîrât vardır.Kim de defnedilinceye kadar cenâzeye eşlik ederse, ona bir iki Kîrât vardır.İki Kîrât nedir? diye soruldu.Buyurdu ki: İki büyük dağ kadar ecir."[1]

CENÂZE NAMAZININ KILINIŞ ŞEKLİ:

1.Birinci tekbiri alır.Eûzu Besmele çekip Fâtiha sûresini okur.

2. Sonra ikinci tekbiri alır. Salli ve Bârik duâlarını okur.

((اَللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ، اَللَّهُمَّ بَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ))

[متفق عليه]

"Allahım! İbrahim ve âilesini meleklerinin yanında methettiğin gibi, Muhammed ve âilesini de meleklerinin yanında methet. Şüphesiz ki sen, övgüye en lâyık olansın, yücesin.İbrahim ve âilesine hayır ve bereketler ihsân ettiğin gibi, Muhammed ve âilesine de hayır ve bereketler ihsân eyle.Şüphesiz ki sen, övgüye en lâyık olansın, yücesin."[2]

3. Sonra üçüncü tekbiri alır ve Peygamber-*sallallahu aleyhi ve sellem*-'den gelen duâlarla ölü için duâ eder.

4. Sonra dördüncü tekbiri alır ve şöyle duâ eder:

((اَللَّهُمَّ لاَ تَحْرِمْنَا أَجْرَهُ وَلاَ تَفْتِنَّا بَعْدَهُ وَاغْفِرْ لَنَا وَلَهُ))

---

[1] *Buhârî ve Müslim*

[2] *Buhârî ve Müslim*

"Allahım! Bizi onun ecrinden mahrum etme ve bizi ondan sonra saptırma.Bize ve ona mağfiret eyle."

(İmam Nevevî, 'Riyazus-Sâlihîn' adlı kitabında bunu zikretmiş, değerli âlim İbn-i Cibrîn de bunun daha fazîletli olduğunu belirtmiştir.)

5. Ardından sadece sağ tarafına olmak üzere bir defa selâm verir.

CENÂZE NAMAZINDA YAPILAN DUÂLAR:

Cenâze namazında üçüncü tekbirden sonra, erkek veya kadın her ölü için şöyle duâ edilir:

((اَللَّهُمَّ اغْفِرْ لِحَيِّنَا وَ مَيِّتِنَا وَ شَاهِدِنَا وَ غَائِبِنَا، وَ صَغِيرِنَا وَ كَبِيرِنَا، وَ ذَكَرِنَا وَ أُنْثَانَا، إِنَّكَ تَعْلَمُ مُنْقَلَبَنَا وَمَثْوَانَا وَأَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ. اَللَّهُمَّ مَنْ أَحْيَيْتَهُ مِنَّا فَأَحْيِهِ عَلَى الْإِسْلَامِ، وَ مَنْ تَوَفَّيْتَهُ مِنَّا فَتَوَفَّهُ عَلَى الْإِيمَانِ، اَللَّهُمَّ لَا تَحْرِمْنَا أَجْرَهُ وَ لَا تُضِلَّنَا بَعْدَهُ))

"Allahım! Dirimize ve ölümüze, hazır olanımıza ve olmayanımıza, küçüğümüze ve büyüğümüze, erkeğimize ve kadınımıza mağfiret eyle. Şüphesiz ki sen,** (gündüzleri uyanık iken)* ***dolaştığımız yeri de, *(geceleri uyurken)* ***duracağımız yeri de bilirsin ve sen, her şeye gücü yetensin.Allahım! Bizden kimi yaşatırsan, onu İslâm üzere yaşat. Bizden kimi de öldürürsen onu îmân üzere öldür.Allahım! Onun ecrinden bizi mahrum etme ve bizi ondan sonra saptırma."***

Ölen kimse erkek ise fazladan şu duâyı da üzerine okur:

((اَللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهُ وَارْحَمْهُ، وَعَافِهِ وَاعْفُ عَنْهُ، وَأَكْرِمْ نُزُلَهُ، وَوَسِّعْ مُدْخَلَهُ، وَاغْسِلْهُ بِالْمَاءِ وَالثَّلْجِ وَالْبَرَدِ، وَنَقِّهِ مِنَ الذُّنُوبِ وَالْخَطَايَا كَمَا يُنَقَّى الثَّوْبُ الأَبْيَضُ مِنَ الدَّنَسِ، وَأَبْدِلْهُ دَاراً خَيْراً مِنْ دَارِهِ، وَأَهْلاً خَيْراً مِنْ أَهْلِهِ، وَزَوْجاً خَيْراً مِنْ زَوْجِهِ، وَأَدْخِلْهُ الْجَنَّةَ، وَأَعِذْهُ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ وَعَذَابِ النَّارِ، وَافْسَحْ لَهُ فِي قَبْرِهِ، وَنَوِّرْ لَهُ فِيهِ))

"Allahım! Onu bağışla ve ona merhamet et.Ona âfiyet ver ve onu affet.Onu hoş karşıla ve yerini genişlet. Onu su, kar ve dolu ile yıka.Beyaz elbisenin kirden temizlendiği gibi, onu hata ve günahlardan temizle. Ona; evinden daha iyi bir ev, âilesinden daha hayırlı bir âile, eşinden daha hayırlı bir eş ver. *-Bu, sadece erkek içindir-.* ***Onu cennete girdir. Onu kabir azabından ve cehennem azabından koru.Ona kabrini genişlet ve kabrinin içini nurlandır."***

((اَللَّهُمَّ أَنْتَ رَبُّهُ، وَأَنْتَ خَلَقْتَهُ، وَأَنْتَ قَبَضْتَ رُوحَهُ، وَأَنْتَ أَعْلَمُ بِسِرِّهِ وَعَلاَنِيَتِهِ، جِئْنَا شُفَعَاءَ إِلَيْكَ فَاغْفِرْ لَهُ، اَللَّهُمَّ لاَ تَحْرِمْنَا أَجْرَهُ وَلاَ تَفْتِنَّا بَعْدَهُ وَاغْفِرْ لَنَا وَلَهُ))

"Allahım! Sen onun Rabbisin. Onu sen yarattın. Onun rûhunu sen aldın. Onun gizli ve açık olanını en iyi bilen sensin. Onun için sana şefaatçiler olarak geldik.O halde onu bağışla.Allahım! Bizi onun ecrinden mahrum etme ve bizi ondan sonra saptırma.Bize ve ona mağfiret eyle."

((اَللَّهُمَّ إِنَّكَ خَلَقْتَهُ وَأَحْيَيْتَهُ وَرَزَقْتَهُ وَأَمَتَّهُ فَاغْفِرْ لَهُ، اَللَّهُمَّ إِنَّ هَذَا عَبْدُكَ، اِبْنُ عَبْدِكَ، نَزَلَ بِكَ وَأَنْتَ خَيْرُ مَنْزُولٍ بِهِ فَاغْفِرْ لَهُ، اَللَّهُمَّ اجْعَلْ قَبْرَهُ رَوْضَةً مِنْ رِيَاضِ الْجَنَّةِ، اَللَّهُمَّ مُدَّ لَهُ فِي قَبْرِهِ مَدَّ بَصَرِهِ، اَللَّهُمَّ اجْعَلْ جَلِيسَهَ فِي قَبْرِهِ الْعَمَلَ الصَّالِحَ، اَللَّهُمَّ إِنْ كَانَ مُسِيئاً فَاغْفِرْ لَهُ، وَإِنْ كَانَ مُحْسِناً فَزِدْهُ إِحْسَاناً وَتَوْفِيقاً، اَللَّهُمَّ اجْعَلْ هَذَا الْيَوْمَ خَيْرَ يَوْمٍ مَرَّ عَلَيْهِ مُنْذُ وَلَدَتْهُ أُمُّهُ))

"Allahım! Şüphesiz ki onu sen yarattın, onu sen sen yaşattın, ona sen rızık verdin, onu sen vefât ettirdin. O halde ona mağfiret eyle. Allahım! Bu, senin kulundur, kulunun oğludur. O senin yanında konaklamaya geldi.Sen, yanında konaklananların en hayırlısısın.O halde ona mağfiret eyle.Allahım! Kabrini, cennet bahçelerinden bir bahçe kıl.Allahım! Bakışlarının ulaşabildiği yere kadar kabrini ona genişlet.Allahım! Salih amelini kabirde ona arkadaş eyle.Allahım! Eğer iyilik sahibi ise,onu iyilik ve başarı yönünden fazlalaştır. Allahım!Bu günü, onun için annesinden doğduğundan beri üzerinden geçen en hayırlı gün kıl."

***** Üzerine cenâze namazı kılınan kimse kadın ise, şöyle duâ edilir:

((اَللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهَا وَارْحَمْهَا...))

***** Üzerine cenâze namazı kılınan kimse çocuk ise, şöyle duâ edilir:

((اَللَّهُمَّ اجْعَلْهُ فَرَطاً وَ ذُخْراً لِوَالِدَيْهِ، وَشَفِيعاً مُجاباً. اَللَّهُمَّ ثَقِّلْ بِهِ مَوازِينَهُماَ وَأَعْظِمْ بِهِ أُجُورَهُماَ، وَأَلْحِقْهُ بِصاَلِحِ الْمُؤْمِنِينَ، وَاجْعَلْهُ فِي كَفاَلَةِ إِبْراَهِيمَ، وَقِهِ بِرَحْمَتِكَ عَذاَبَ الْجَحِيمِ))

"Allahım! Onu, ana-babasına** (cennete girişte) **öncü, onlar için saklanmış bir nimet ve şefaati kabul edilen bir şefaatçi kıl.Allahım! Onunla, ana-babasının mizânını ağırlaştır ve ecirlerini büyük eyle. Onu, salih müminlere kat ve** (mahşer günü) **İbrâhim**-aleyhisselâm-**'ın kefâletinde kıl. Rahmetinle onu cehennem azabından koru."

Sevgili Kardeşim!

* Hatırlamalısın ki bugün sen, ölülerin cenâze namazını kılıyorsun.Yarın da hayatta olanlar senin cenâze namazını kılacaklardır. O halde pişmanlık duymadan ve dünyaya tekrar dönmeyi temenni edeceğin ancak arzun reddedilecek olan o gün gelmeden önce o gün için çalışıp hazırlık yapmalısın. Öyleyse bir an önce tevbe etmeli, salih amel işlemeli ve öldükten sonra ecri kesilmeyen amelleri ve Allah'a itaat olan ibâdetleri çokça yapmalısın.

İbretli bir beyit:

لاَ تَنْسَ ذِكْرَ الْمَوْتِ فَالْمَوْتُ غَائِبٌ .... وَلاَ بُدَّ يَوْماً لِلْفَتَى مِنْ لِقَائِهِ

Ölümü hatırlamayı unutma. Zirâ ölüm (sana) *görünmez.*

Her gencin birgün onunla buluşması kaçınılmazdır.

قَضَى اللهُ مَوْلاَنَا عَلَى الْخَلْقِ بِالْفَنَاءِ ... وَلاَ بُدَّ فِيهِمْ مِنْ نُفُوذِ قَضَائِهِ

Mevlâmız Allah, her yaratığın yok olacağına hükmetmiştir,

Emrinin onlar hakkında yerine gelmesi kaçınılmazdır.

فَخُذْ أُهْبَةً لِلْمَوْتِ مِنْ عَمَلِ التُّقَى ... لِتَغْنَمَ وَقْتَ الْعُمْرِ قَبْلَ انْقِضَائِهِ

O halde ölüm için takvâ olan amelden hazırlığını yap ki ,

Bitmeden önce ömrünü değerlendirmiş olasın.